

Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya

Juny de 2022

Generalitat de Catalunya
Departament de Recerca i Universitats

Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de reconeixement —no comercial— sense obres derivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució i la comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial.

La llicència completa es pot consultar a:
<http://creativecommons.org/licenses/>

© Generalitat de Catalunya

Elaboració i edició:
Direcció General d'Impacte Territorial i Social del Coneixement
Gabinet Tècnic
Oficina de Política Lingüística
Departament de Recerca i Universitats
Generalitat de Catalunya

Maquetació: Albert GF Infographics

Barcelona, juny de 2022

Índex

Presentació	4
A. Preàmbul	5
B. Objectius generals	10
C. Els drets lingüístics en el sistema universitari i de recerca	13
D. Eixos del Pla	17
1. La docència universitària en català	19
2. La recerca i la transferència del coneixement en català	38
3. El català en un context d'internacionalització	48
4. El català com a llengua de trobada i convivència	58
E. Institucions i agents participants en l'elaboració del Pla	67
F. Seguiment del Pla	70
Annex. Dades estadístiques	72

Presentació

Les universitats i els centres de recerca són els espais on es crea, transmet i difon el coneixement científic, humanístic, tècnic i professional. Són una peça central de la nostra societat, són un referent, i per tant són un pilar de país. En conseqüència, són també espais imprescindibles per garantir el futur de la nostra llengua. Com a peça central de la nostra societat, són també un reflex del que hi passa.

El català viu un moment delicat en molts àmbits, especialment en l'ús que en fan els joves. Per això, fa uns mesos tots els agents del sistema (universitats, centres de recerca, sindicats i associacions d'estudiants, etc.), juntament amb altres institucions vinculades a l'àmbit universitari i de la recerca, i les entitats en defensa de la llengua catalana, vam acordar elaborar un Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca. Vam fer una diagnosi de la situació i vam iniciar un procés d'anàlisi i debat que ha culminat amb un seguit de mesures per enfortir la llengua principal del nostre sistema. Estem molt satisfets de poder-vos presentar el resultat de tot aquest procés. És la contribució del sistema de coneixement a aquesta reacció de país per enfortir el català.

Hem arribat fins aquí a través del consens. Hem de defensar la llengua de manera unitària, sense partidismes, amb serenitat, amb rigor i solvència, pactant totes les iniciatives, des de la societat civil i des del Govern. I ho fem, també, amb mirada oberta al món, tenint molt present el caràcter internacional de les universitats catalanes.

Aquest Pla d'enfortiment és un punt de trobada de país i més enllà, a través de la Xarxa Vives d'Universitats. Hem escoltat el clam per enfortir la llengua i hem consensuat una manera de fer-ho, un full de ruta compartit que només tindrà sentit si tothom se'l fa seu i es compromet a aplicar-lo. És l'inici d'un camí que comencem a fer junts.

Vull expressar el meu agraïment a totes les persones i institucions, entitats, representants de tots els agents del sistema que heu contribuït a fer pinya a través d'aquest Pla, fet des del rigor, l'ambició, la serenitat, la centralitat, el consens i la inclusió.

Confio en aquest país, en la seva gent i en la comunitat universitària i de recerca per fer créixer aquest punt de trobada que hem creat.

Gemma Geis i Carreras
Consellera de Recerca i Universitats

A

Preàmbul

Preàmbul

El Departament de Recerca i Universitats (DREU) ha situat des del primer moment la política lingüística com una de les seves prioritats. Així, el **Pla de Govern** de la XIV Legislatura inclou, en l'àmbit de Societat del coneixement, com a mesura específica, implementar un pla d'enfortiment de la llengua catalana dins l'àmbit universitari.

El 12 de gener de 2022, es va iniciar el procés d'elaboració del **Pacte Nacional per la Llengua** per tal de protegir, incentivar i incrementar l'ús de la llengua catalana en tots els sectors, especialment en els de més impacte social i comunicatiu, entre la població jove i allà on encara és molt deficitari (etiquetatge, justícia, producció audiovisual, videojocs, etc.), com a projecte de país que constitueix una prioritat del Govern de la Generalitat. En aquest context, el sistema universitari i de recerca hi ha de tenir un paper bàsic, atès que és un marc de referència per a la creació, transmissió i difusió del coneixement dins la societat.

D'acord amb la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya, un dels objectius fonamentals del sistema universitari de Catalunya és la incorporació de la llengua catalana a tots els àmbits del coneixement i la contribució al procés de normalització de l'ús científic, cultural i social del català. Des de fa temps, gràcies a l'esforç i les iniciatives de diverses generacions, **el català s'ha consolidat com a llengua acadèmica**, que s'utilitza per produir i transmetre oralment i per escrit coneixement resultat de la recerca en àmbits científics i universitaris.

Aquest caràcter de llengua acadèmica dona un paper singular a les universitats pel que fa al coneixement, l'ús i també el reconeixement del català a la societat, com a llengua pròpia de Catalunya. I les universitats també han d'exercir aquest paper **en el reconeixement i la promoció de la llengua occitana, denominada aranès a l'Aran**, com a llengua pròpia d'aquest territori i llengua oficial a Catalunya, i de **la llengua de signes catalana**, reconeguda com a sistema lingüístic propi de les persones signants de Catalunya.

Cal tenir en compte també l'objecte fonamental del **Projecte de llei de la ciència de Catalunya** (ara mateix en tràmit parlamentari d'urgència), que (al seu article 1) "situa, com a element nuclear, la generació de coneixement com a valor intrínsec i fonament de la recerca, que ha de conduir a la transmissió dels resultats a la societat,

amb impacte sobre tots els seus àmbits, com a garantia d'innovació, sostenibilitat, competitivitat, cohesió social, progrés i equilibri territorial, amb visió estratègica i acció de país”.

La política lingüística que es desenvolupi en l'àmbit de les universitats i la recerca ha de tenir en compte que també són un reflex de la societat i del moment delicat que viu la nostra llengua, conscients que la societat necessita **el referent del sistema universitari i de recerca com un pilar de país per garantir el futur de la llengua catalana, encara mancada del reconeixement i la protecció necessaris**.

Tot i ser una llengua amb uns deu milions de parlants, continua sense tenir el reconeixement de llengua oficial a les institucions europees. Tampoc dins l'àmbit educatiu i acadèmic, on **la llengua catalana segueix exclosa al Programa Erasmus+** d'intercanvi d'estudiants. El canvi que es promogui des d'aquest àmbit estratègic pot tenir una incidència molt destacada en la societat. **Els centres de recerca i les universitats estan plenament compromesos amb l'impuls i el foment del català**, com a llengua docent, acadèmica i administrativa del sistema a Catalunya.

En aquest marc, el Departament de Recerca i Universitats va convocar la comunitat universitària i investigadora de Catalunya a la **Jornada sobre la Llengua Catalana en el Sistema Universitari i de Recerca**, que va tenir lloc a Barcelona el dia 28 de gener de 2022, amb la presència dels rectors i la rectora de les universitats, directors i directores de centres de recerca i altres responsables del sistema universitari i de recerca, així com la consellera de Cultura, exconsellers de la Generalitat i representants d'altres departaments de la Generalitat i del Parlament de Catalunya.

En el transcurs de la Jornada es van presentar les dades sobre usos lingüístics en la docència universitària corresponents al curs 2020-2021 i també els resultats dels primers informes semestrals de compliment de la llengua de docència, a partir de les reclamacions presentades. Juntament amb la presentació d'aquests resultats, el Departament va proposar l'horitzó i els objectius sobre l'ús del català en la docència i la recerca a tot el sistema i va anunciar l'inici d'un procés obert amb tota la comunitat universitària i de recerca per **elaborar un Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya**.

Aquesta iniciativa va ser presentada al Govern i al Parlament de Catalunya, que va aprovar la Moció 79/XIV, sobre la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca, en la Sessió 25 del Ple del

Parlament del dia 24 de febrer de 2022. Aquesta **moció del Parlament de Catalunya** insta el Govern a desenvolupar un pla d'enfortiment del català en el sistema universitari i de recerca, de manera consensuada amb els agents del sistema de coneixement, per tal d'assolir uns objectius determinats, que s'exposen en l'apartat següent.

El Departament de Recerca i Universitats, en les reunions i sessions de treball realitzades durant el procés d'elaboració del Pla amb els directors i les directores dels centres de recerca, equips rectorals i la resta de representants de la comunitat universitària i de recerca, ha trobat una actitud molt receptiva i una predisposició a participar en el desenvolupament i l'aplicació de les mesures d'aquest Pla per a l'enfortiment de la llengua catalana, en la línia de les proposades a la Jornada del 28 de gener.

El **marc legal** dins el qual s'insereix aquest Pla és el de la política lingüística universitària, que té com a referents bàsics la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya; la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, i la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya.

L'article 35 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (EAC) regula els drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament universitari, i l'article 50, centrat en el foment i la difusió del català, especifica en l'apartat 2 que el Govern, les universitats i les institucions d'ensenyament superior, en l'àmbit de les competències respectives, han d'adoptar les mesures pertinents per garantir-ne l'ús en tots els àmbits de les activitats docents, no docents i de recerca.

El marc normatiu lingüístic aplicable a l'ensenyament universitari es recull, principalment, a l'article 22 de la Llei de política lingüística. Així mateix, la Llei d'universitats de Catalunya dedica l'article 6 a la llengua, tot especificant que el català és la llengua pròpia de les universitats de Catalunya i, per tant, la llengua d'ús normal de llurs activitats.

Finalment, el Decret 128/2010, de 14 de desembre, sobre l'acreditació del coneixement lingüístic del professorat de les universitats del sistema universitari de Catalunya, regula els mecanismes i les formes d'acreditació del coneixement del català i altres llengües en els processos de selecció i accés del professorat de les universitats, i estableix principis comuns pel que fa al moment de l'acreditació lingüística i al nivell exigible al professorat universitari.

Pel que fa a la recerca, el Projecte de llei de la ciència de Catalunya desenvolupa l'article 158 de l'EAC, que reconeix la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de recerca científica. També s'empara en l'article 172 de l'EAC relatiu a les universitats; en els capítols 2 i 3 del títol V de l'EAC relatius a l'acció exterior de la Generalitat; i en l'article 203 de l'EAC sobre les competències financeres de la Generalitat, entre altres competències estatutàries, atesa la dimensió global de la ciència.

En aquest sentit, doncs, el DREU prepara també un seguit de mesures que han d'ajudar, d'una banda, a difondre en català i al món qualsevol tipus de recerca de qualitat que es financi des del Govern. I, d'altra banda, a divulgar a casa la ciència feta aquí i al món, per tal que el concepte de "ciència ciutadana" adquireixi un sentit ple. També en català.

B

Objectius generals

Objectius generals

En primer lloc, el Pla d'enfortiment de la llengua catalana vol fer **una diagnosi acurada que tingui en compte les realitats i la complexitat de tot el sistema**. El diagnòstic de la situació, a partir de dades estadístiques rellevants i completes, és el pas previ i necessari per poder identificar els problemes a resoldre i les necessitats que cal afrontar. En aquest sentit, és fonamental la tasca del sistema d'informació d'universitats i recerca de Catalunya, Uneix, mitjançant el qual les universitats i els centres de recerca CERCA proporcionen des de fa anys dades molt significatives, per exemple, sobre la llengua de docència acadèmica o sobre les tesis doctorals. Aquesta informació s'ha complementat en els darrers mesos amb peticions concretes d'altres dades, que ha facilitat o facilitarà properament el sistema de coneixement del país.

Un cop feta la diagnosi, hem definit un rumb compartit per tot el sistema universitari i de recerca de Catalunya, partint d'uns objectius ambiciosos i realistes, que permetin establir un horitzó comú. Això ha estat possible gràcies a l'assoliment d'acords i de consensos amplis entre tots els agents de la política lingüística universitària i de recerca.

En el transcurs de l'elaboració d'aquest Pla, el Departament de Recerca i Universitats ha assumit el seu paper de catalitzador en la construcció de consensos, posant a l'abast de tota la comunitat universitària i de recerca les eines i els recursos necessaris per assolir els objectius. En aquest sentit, hi ha uns elements que el Departament considera determinants: la **bona governança en l'aplicació del marc legal** en matèria de política lingüística, **l'increment de recursos** tant per als nous projectes i actuacions com també per als que ja s'estan realitzant des de fa temps, i **la creació de nous programes** per a l'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya. Tots aquests elements es desenvolupen convenientment en el Pla.

Però els punts esmentats només tenen sentit si responen a unes prioritats clares, i s'enfoquen a uns determinats objectius. El Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca té les prioritats següents, establertes en la Moció 79/XIV, del Parlament de Catalunya, sobre la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca:

- a. Fer plenament efectiu l'ús del català com a llengua pròpia de les universitats de Catalunya i com a llengua d'ús normal de llurs activitats.**

- b. Garantir els drets lingüístics de l'estudiantat, del professorat i de tota la comunitat universitària i de recerca.**
- c. Garantir el dret a rebre i a impartir la docència universitària en català, el dret de tota la comunitat universitària i de recerca a utilitzar-lo i el dret a cursar tots els estudis de grau en català, llevat dels casos en què, per llur naturalesa, s'hi hagi d'impartir la docència en altres llengües.**
- d. Millorar les competències lingüístiques en català de l'estudiantat, el professorat, els investigadors i investigadores i el personal administratiu i de serveis.**
- e. Incrementar i impulsar l'ús del català en la recerca, la transferència del coneixement i la divulgació en català, i el conreu del català científic.**
- f. Enfortir les relacions entre tota la comunitat universitària i de recerca dels territoris de parla catalana.**

Aquestes prioritats deriven del marc legal de la política lingüística universitària, i constitueixen el nucli essencial a partir del qual es desenvolupen els eixos i les accions del Pla, per tal de garantir els drets lingüístics, així com la protecció i el foment de la llengua catalana.

C

Els drets lingüístics en el sistema universitari i de recerca

Els drets lingüístics en el sistema universitari i de recerca

Marc legal

Estatut d'autonomia de Catalunya

Article 6. La llengua pròpia i les llengües oficials

1. La llengua pròpia de Catalunya és el català. Com a tal, el català és la llengua d'ús normal de les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públics de Catalunya, i és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.

[...]

Article 35. Drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament

1. Totes les persones tenen dret a rebre l'ensenyament en català, d'acord amb el que estableix aquest Estatut. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament universitari i en el no universitari.

[...]

5. El professorat i l'alumnat dels centres universitaris tenen dret a expressar-se, oralment i per escrit, en la llengua oficial que elegeixin.

Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística

Article 4. Els drets lingüístics

1. D'acord amb l'article 3 de l'Estatut d'autonomia, i en el marc d'una política activa de la Generalitat per a crear les condicions que permetin d'arribar a la igualtat plena quant als drets i els deures lingüístics, a Catalunya tothom té dret a:
 - a. Conèixer les dues llengües oficials.
 - b. Expressar-se en qualsevol de les dues llengües oficials, oralment i per escrit, en les relacions i els actes públics i privats.
 - c. Ésser atès en qualsevol de les dues llengües oficials en els termes que aquesta Llei estableix.
 - d. Emprar lliurement qualsevol de les dues llengües oficials en tots els àmbits.
 - e. No ésser discriminat per raó de la llengua oficial que empra.

[...]

Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya

Article 6. Llengua

1. El català és la llengua pròpia de les universitats de Catalunya i, per tant, és la llengua d'ús normal de llurs activitats.
2. El català és la llengua oficial de les universitats de Catalunya, com també ho és el castellà. L'ús de les llengües oficials en les activitats universitàries es regeix per la Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística.
3. En el marc de la Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística, el Govern i les universitats, en l'àmbit de llurs respectives competències, han d'estimular el coneixement i l'ús del català en tots els àmbits de l'activitat universitària i fomentar-ne l'aprenentatge entre tots els membres de la comunitat universitària.
4. D'acord amb la Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística, el professorat universitari, llevat del visitant i casos anàlegs, ha de conèixer suficientment les dues llengües oficials, d'acord amb les exigències de llurs tasques acadèmiques. El Govern, d'acord amb la normativa vigent i mitjançant el Consell Interuniversitari de Catalunya, ha de garantir que en els processos de selecció, d'accés i d'avaluació es concreti el dit coneixement suficient.
5. El Govern, d'acord amb la normativa vigent i mitjançant el Consell Interuniversitari de Catalunya, ha de procurar que l'accés i la incorporació de nous membres a la comunitat universitària no alteri els usos lingüístics docents normals i el procés de normalització lingüística de les universitats.
6. El Govern i les universitats, en l'àmbit de les competències respectives, han d'establir programes de foment del coneixement de terceres llengües que puguin incloure tant l'ús d'aquestes llengües en les activitats acadèmiques de la universitat com l'oferta d'assignatures específiques de cada titulació.

Drets de l'estudiantat sobre l'ús del català en el sistema universitari

En aplicació del marc legal exposat, els drets de l'estudiantat sobre l'ús de la llengua catalana en el sistema universitari són els següents:

- 1. Dret a rebre l'ensenyament en català d'acord amb el que estableixen els plans docents.**
- 2. Dret a disposar d'informació precisa sobre la llengua d'impartició de cada assignatura prèviament a la matrícula.**
- 3. Dret que es respecti la llengua d'impartició anunciada prèviament en cada assignatura.**
- 4. Dret a utilitzar el català, oralment i per escrit, en totes les activitats acadèmiques, llevat de les que, d'acord amb el pla docent corresponent, requereixen l'ús d'altres llengües.**
- 5. Dret a disposar d'una oferta en català en tots els graus universitaris, excepte els que per la seva naturalesa s'imparteixen en una altra llengua.**
- 6. Dret a rebre formació en llengua catalana per garantir que els i les estudiants procedents de fora del domini lingüístic català puguin seguir amb normalitat les activitats acadèmiques que es fan en aquesta llengua.**

D

Eixos del Pla

Eixos del Pla

El Pla s'estructura en quatre grans eixos temàtics:

- 1. La docència universitària en català**
- 2. La recerca i la transferència del coneixement en català**
- 3. El català en un context d'internacionalització**
- 4. El català com a llengua de trobada i convivència**

La docència universitària en català

En l'eix de la Docència en català, es fa una **diagnosi de la situació actual**, a partir de les dades estadístiques més recents sobre els usos lingüístics, amb el nombre d'hores de docència en les diferents llengües del sistema universitari de Catalunya, i els graus que es fan íntegrament en llengua catalana. **Per primera vegada s'incorporen dades de totes les universitats**, també de les privades sense ànim de lucre, un fet que ens permet tenir una visió general i un diagnòstic compartit sobre els usos lingüístics a tot el sistema. Així mateix, es forneixen dades actualitzades pel que fa al **compliment de la llengua de docència** de l'activitat acadèmica de les universitats catalanes (nombre de queixes rebudes i seguiment del compliment de la llengua docent).

A partir d'aquí, es defineixen les prioritats pel que fa a l'ús del català en la docència, així com les mesures i accions per dur-les a terme.

Objectius

- Millorar les dades i els indicadors sobre els usos lingüístics en la docència universitària.
- Garantir la transparència i la seguretat lingüística en l'ús de les llengües en la docència universitària.
- Millorar l'oferta de la docència en català en el sistema universitari de Catalunya:
 - Incrementar la docència en llengua catalana a totes les universitats de Catalunya.
 - Garantir que el català sigui la llengua d'ús majoritari en els graus sostinguts amb fons públics.
 - Garantir que l'oferta d'estudis de grau sostinguda amb fons públics es pugui cursar en català dins del sistema universitari.
 - Garantir un equilibri raonable entre el català i altres idiomes en l'àmbit dels estudis de postgrau, doctorats i màsters.
- Millorar el coneixement lingüístic del professorat de les universitats del sistema universitari de Catalunya.
- Millorar la capacitat lingüística en la formació del professorat no universitari.

Actuacions previstes

1.1. Millora de les dades i els indicadors sobre els usos lingüístics en la docència universitària

1.1.1. Dades sobre els usos lingüístics en la docència universitària (curs 2020-2021)

Per primera vegada, es fan públiques les dades sobre usos lingüístics en la docència universitària del conjunt del sistema universitari, **també de les universitats privades sense ànim de lucre (UNISAL) i la universitat no presencial (UOC)**, fet que permet tenir una visió general i un diagnòstic compartit sobre els usos lingüístics a tot el sistema.

Les dades presentades, corresponents al curs 2020-2021, mostren el nombre i percentatge d'assignatures que s'imparteixen en les diferents llengües del sistema universitari de Catalunya, tant en graus com en màsters universitaris. En el conjunt del sistema, **l'ús del català en els graus universitaris és del 73%**, mentre que el castellà se situa en el 29% i les terceres llengües (principalment l'anglès) en un 20%. Pel que fa als màsters universitaris, el pes de les diferents llengües de docència se situa al voltant del 30-40%: **en el cas del català és del 37%**, en el castellà és del 40% i en terceres llengües és del 34%.

Les dades globals (de graus i màsters conjuntament) mostren que, en el conjunt del sistema, **el percentatge d'assignatures que es poden cursar en català és del 64%**, en el cas del castellà és del 31%, i, pel que fa a les terceres llengües, el percentatge és del 24%.

A continuació es presenten aquestes dades amb els percentatges corresponents a cada grup d'universitats: universitats públiques, Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya, universitat no presencial (UOC) i universitats privades sense ànim de lucre (UNISAL). Les dades completes, desglossades per universitats, es poden consultar a l'Annex.

Cal tenir en compte que s'han exclòs els estudis de llengües i els interuniversitaris amb universitats no catalanes, com també els estudis amb menys de 20 assignatures en el cas dels graus i de 10 assignatures en el cas dels màsters.

Estudis de grau: llengua de docència, segons tipus d'universitat

Naturalesa de la universitat	Assignatures totals impartides	Assignatures que es poden cursar en cada llengua*					
		Català	%	Castellà	%	3es llengües	%
Públiques	18.371	14.430	79%	4.407	24%	3.573	19 %
UVic-UCC	1.156	1.045	90%	210	18%	44	4 %
UOC	1.284	1.146	89%	984	77%	72	6 %
UNISAL	3.971	1.534	39%	1.473	37%	1.301	33 %
Total general	24.782	18.155	73%	7.074	29%	4.990	20 %

Màsters universitaris: llengua de docència, segons tipus d'universitat

Naturalesa de la universitat	Assignatures totals impartides	Assignatures que es poden cursar en cada llengua*					
		Català	%	Castellà	%	3es llengües	%
Públiques	6.052	2.142	35%	2.299	38%	2.095	35 %
UVic-UCC	84	46	55%	38	45%	7	8 %
UOC	914	824	90%	511	56%	11	1%
UNISAL	1.424	165	12%	548	38%	735	52%
Total general	8.474	3.177	37%	3.396	40%	2.848	34 %

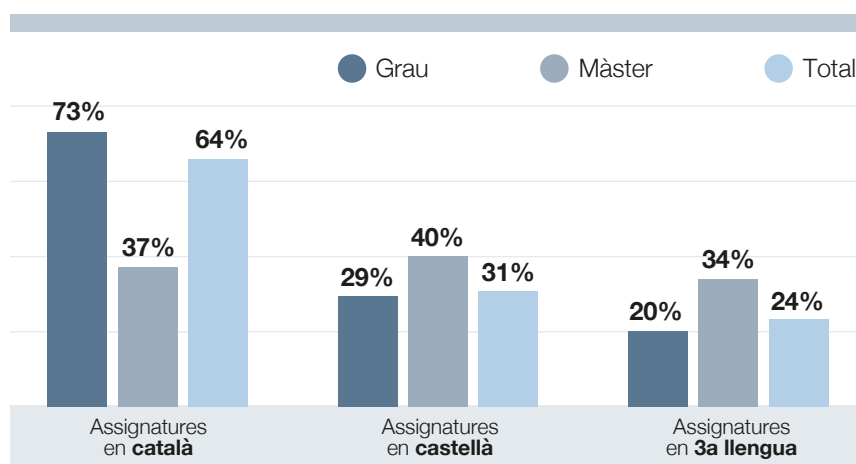
Graus + màsters universitaris: dades globals

Naturalesa de la universitat	Assignatures totals impartides	Assignatures que es poden cursar en cada llengua*					
		Català	%	Castellà	%	3es llengües	%
Públiques	24.423	16.572	68%	6.706	27%	5.668	23%
UVic-UCC	1.240	1.091	88%	248	20%	51	4%
UOC	2.198	1.970	90%	1.495	68%	83	4%
UNISAL	5.395	1.699	31%	2.021	37%	2.036	38%
Total general	33.256	21.332	64%	10.470	31%	7.838	24%

* Els percentatges indiquen quantes assignatures es poden cursar en cada llengua, dins del nombre total d'assignatures impartides.
La suma dels percentatges no dona 100, atès que hi ha la possibilitat que una mateixa assignatura es pugui cursar en diferents llengües.

El gràfic següent mostra el percentatge d'assignatures que es poden cursar en català, castellà i terceres llengües, segons el tipus d'estudi (graus, màsters i total).

Percentatge d'assignatures que es poden cursar en català, castellà o 3a llengua, segons tipus d'estudi

Estudis de grau segons el percentatge d'assignatures que es poden cursar en català

A continuació es mostra la informació dels estudis de grau de les universitats catalanes segons el percentatge d'assignatures que es poden cursar en català: 75% o més, entre el 50% i el 75%, o menys del 50%. S'hi inclouen només els graus amb 20 assignatures o més, i no s'hi inclouen els estudis de llengües ni els interuniversitaris amb universitats no catalanes, ni els que s'imparteixen al 100% en una tercera llengua. Com es pot veure, la major part dels graus que ofereix el sistema universitari de Catalunya tenen un 75% o més d'assignatures que es poden cursar en català: 315 graus d'un total de 459 (68,6%).

Estudis de grau segons el percentatge d'assignatures que es poden cursar en català

Nombre total de graus	≥ 75%	%	de 50% a 75%	%	<50%	%
459	315	68,60%	88	19,20%	56	12,20%

1.1.2. Millora dels indicadors dels usos lingüístics en la docència universitària

La Comissió de Política Lingüística del CIC va constituir el novembre de 2020 un grup de treball per a la millora dels indicadors dels usos lingüístics en la docència universitària, format per representants de les universitats i de la Secretaria d'Universitats i Recerca. Aquest grup tenia com a funcions analitzar la informació disponible actualment a Uneix i les possibilitats d'incorporar nova informació al sistema, estudiar i avaluar les alternatives metodològiques en relació amb la recollida i presentació de les dades i proposar la modificació i millora dels indicadors i de la metodologia actuals de seguiment dels usos lingüístics en la docència de les universitats catalanes que permetin oferir una visió més àmplia i completa de la seva realitat lingüística. Aquest Grup va estar treballant durant un any i va presentar les seves conclusions a la Comissió de Política Lingüística el 9 de desembre de 2021, les quals s'incorporen en aquest Pla per a la seva implementació.

Compromisos per a la millora de la recollida de dades:

- Recollir la informació sobre llengua de docència de **totes les universitats** del sistema universitari de Catalunya.
- Incloure al fitxer 61 d'Uneix un nivell més d'informació, el codi de grup/activitat, per poder calcular de forma més acurada el nombre de grups i poder identificar els **grups amb docència mixta** (assignatures impartides en més d'un idioma en un mateix grup).
- Recollir **tots els tipus de docència**, no solament els de teoria.
- Elaborar per part de les universitats un informe sobre el **procés de recollida** de la informació dels usos de llengües en la docència i com aquesta es trasllada al procés de generació del fitxer 61 d'Uneix.

Així mateix, i d'acord amb les conclusions de la proposta d'indicadors de la política lingüística universitària de la Xarxa Vives d'Universitats, presentada en la jornada Fòrum Vives "Objectius 2025 de Política Lingüística Universitària", que va tenir lloc els dies 25 i 26 de novembre de 2021 a la Universitat de València, s'incorpora el compromís **d'implementar una metodologia d'observació directa i periòdica dels usos lingüístics** en la docència dels centres universitaris.

1.2. Garantia de la transparència i la seguretat lingüística en l'ús de les llengües en la docència universitària

1.2.1. Informes sobre el compliment de la llengua de docència

La Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya va aprovar el 29 d'abril de 2021 l'**Acord sobre la garantia de la llengua de docència de l'activitat acadèmica de les universitats catalanes**. L'objectiu de l'Acord és garantir el respecte a la tria de llengua de docència per part de l'estudiant i el manteniment de la llengua indicada en les guies i plans docents, i que les vulneracions de drets lingüístics que es puguin produir es resolguin de manera ràpida i efectiva mitjançant canals i protocols d'actuació ben definits.

Per aconseguir-ho, l'Acord estableix uns compromisos clars per part del conjunt del sistema universitari: oferir la informació sobre la llengua d'impartició de les assignatures en els plans i guies docents dels estudis universitaris de grau i màster, mantenir la llengua de docència indicada en els plans i guies docents dels estudis oficials, per garantir els drets lingüístics de l'estudiantat i del professorat, i disposar de bústies, canals de comunicació interns i protocols d'actuació ja establerts per donar resposta a aquestes situacions, i difondre'ls entre els estudiants per tal que puguin canalitzar-hi les seves queixes.

En aplicació d'aquest Acord, la Comissió de Política Lingüística del CIC, reunida en sessió extraordinària el dia 20 de setembre de 2021, amb la presència de la consellera de Recerca i Universitats, va acordar que les universitats realitzessin i fessin arribar al Departament de Recerca i Universitats **informes de seguiment semestral respecte al compliment de la llengua de docència de l'assignatura recollida en el pla i guia docent de l'estudi**, on es recullin les incidències produïdes sobre canvis en la llengua de docència i les queixes que s'hagin rebut per aquest motiu, com també les seves causes i motivacions, amb la finalitat de garantir els drets lingüístics de l'estudiantat i el professorat de les universitats.

El Departament de Recerca i Universitats, per facilitar l'elaboració d'aquests informes, va enviar a les universitats un model d'informe en què es proposava centrar-se en dos tipus de situacions: **queixes** rebudes per la institució, tant pel canvi en la llengua d'impartició respecte al que apareix a la informació pública com perquè en el moment de la matrícula en la planificació docent no apareix l'idioma de la docència, i **incidències** de canvis en la llengua de docència o de manca d'informació sobre aquest punt.

A partir d'aquest model, les universitats van elaborar els seus primers informes semestrals, que van fer arribar al Departament durant el mes de novembre de 2021 i el mes de març de 2022, amb la informació del curs 2021-2022, des de l'inici de curs fins al moment de realització de l'informe. Les dades principals d'aquests informes s'exposen a la taula següent.

1.2.2. Nou marc comú per garantir la transparència i la seguretat lingüística en l'ús de les llengües en la docència universitària

L'objecte d'aquest protocol és disposar d'un marc comú per garantir els principis de transparència i seguretat lingüístiques en l'ús de les llengües a la docència i els drets lingüístics dels membres de la comunitat universitària de Catalunya. Es fonamenta en la normativa sobre política lingüística universitària, i específicament en l'Acord de la Junta del CIC, de 30 d'abril de 2021, sobre la garantia de la llengua de docència de l'activitat acadèmica de les universitats catalanes, i l'Acord de la Comissió de Política Lingüística del CIC, reunida en sessió extraordinària el 20 de setembre de 2021, de fer el seguiment del compliment de la llengua de docència de les assignatures universitàries mitjançant informes semestrals que les universitats han de fer arribar al Departament de Recerca i Universitats.

Queixes sobre incidències lingüístiques relatives a la llengua d'impartició docent anunciada

Curs 2021-2022

	Primer semestre/trimestre/quadrimestre fins a novembre		Segon semestre/trimestre/quadrimestre fins a 15 de març	
	Nombre de queixes verificades	Restitució de la llengua	Nombre de queixes verificades	Restitució de la llengua
Graus universitats públiques	28	17	27	1
Màsters universitats públiques	8	5	9	1
Graus universitats privades	5	5	3	1
Màsters universitats privades	0	0	1	1
Acumulat de queixes fins a març 2022 (*)				
	Nombre de queixes verificades	Restitució de la llengua		
Graus universitats públiques	55	18		
Màsters universitats públiques	17	6		
Graus/Màsters universitats públiques (**)	30	nd		
Graus universitats privades	8	6		
Màsters universitats privades	1	1		
Total	111	31		

* falten dades UAO 2n període

** hi ha 30 queixes (UAB) de les quals es desconeix l'actuació realitzada per la universitat, a causa de la greu incidència informàtica

S'entén per llengua de docència aquella que el professorat utilitza majoritàriament per impartir classe, tant oralment com per escrit, incloent-hi els exàmens i les proves.

Nou protocol per a la gestió d'incidències sobre canvis de la llengua docent:

- Les universitats han de posar **a disposició del col·lectiu d'estudiants** bústies d'usos i drets lingüístics o canals de comunicació similars per tal de canalitzar les consultes i queixes sobre canvis en la llengua de docència anunciada o per altres motius.
- El procediment establert per a la **canalització de les consultes i queixes** ha de respectar la confidencialitat i no ha de comprometre l'estudiant, de manera que pugui expressar la seva consulta o queixa amb llibertat.
- Les universitats han de facilitar la **informació i la divulgació dels drets lingüístics** entre el col·lectiu d'estudiants, mitjançant campanyes específiques o altres mitjans de difusió. Així mateix, han de difondre entre l'estudiantat l'existència de les bústies d'usos i drets lingüístics o canals de comunicació similars.
- El procediment establert per a la canalització de les consultes i queixes sobre incidències en la llengua docent ha de permetre que la universitat **atengui i resolgui la consulta o queixa rebuda en un termini breu**.
- En el cas de canvi del professor o professora que s'havia previst o en què el professorat s'assigna posteriorment a la publicació de la informació sobre la llengua, s'ha d'informar el professorat assignat sobre la llengua en què està prevista la docència en aquell grup, amb la finalitat de **mantenir la llengua anunciada tant com sigui possible**.
- En el cas que s'hagin de produir canvis a darrera hora del professorat assignat que impliquin un canvi justificat de la llengua d'impartició, **cal informar-ne l'alumnat amb antelació suficient** i, sempre que sigui possible, se li han d'oferir alternatives.

Nou protocol per a la millora de la informació sobre la llengua de docència:

- La informació sobre la llengua de docència ha de ser pública i ha d'estar disponible en les guies docents de les assignatures abans del període de matrícula. La guia docent d'una assignatura **ha d'indicar totes les llengües en què hi haurà grups disponibles**.

- El col·lectiu d'estudiants ha de tenir un **accés ràpid i senzill a la informació** sobre la llengua de docència de les assignatures, mitjançant els canals establerts per la universitat per a la comunicació amb l'alumnat.
- Les universitats han de transmetre al professorat el **compromís de mantenir la llengua anunciada en el pla docent** durant tot el període lectiu de l'assignatura, a fi de garantir la transparència i la seguretat lingüístiques.
- En el cas que la guia docent reculli **diferents llengües**, cal assegurar-se que es programen grups en cadascuna de les llengües indicades, excepte aquells que s'imparteixen en més d'una llengua. Per exemple, si hi consta català/castellà, ha d'haver-hi grups en català i grups en castellà, que s'han de concretar en els horaris.
- En l'**oferta multilingüe no presencial** cal garantir que es respecta el dret de l'estudiantat a rebre la docència en català i en la resta de llengües.
- En l'organització dels grups, **s'ha d'especificar la llengua d'impartició de cada grup**. En el cas de grups en què hi ha professorat diferent i no és possible fer docència en una mateixa llengua durant tot el curs, s'hi han de fer constar les diferents llengües d'impartició amb els respectius percentatges. Així mateix, sempre que hi hagi circumstàncies específiques, es recomana que es facin constar.
- El **material docent d'elaboració pròpia i els exàmens** s'han de facilitar majoritàriament en la llengua d'impartició de la docència. Les universitats, mitjançant els serveis lingüístics, poden oferir un servei de revisió i traducció del material docent d'elaboració pròpia amb aquesta finalitat.
- Les universitats han de trametre al Departament de Recerca i Universitats la **informació sobre les queixes rebudes** pel canvi de la llengua de la docència anunciada, per mitjà d'informes semestrals, que han d'incloure l'especificació del motiu i del tractament donat a la queixa.

1.3. Millora de l'oferta de la docència en català en el sistema universitari de Catalunya

1.3.1. Objectius per al període 2022-2025

- **Incrementar la docència en llengua catalana** a totes les universitats de Catalunya.
- **Garantir que el català sigui la llengua d'ús majoritari en els graus sostinguts amb fons públics**, amb el compromís de tendir a un 80% d'assignatures impartides en llengua catalana dins de cada grau.
- **Garantir que l'oferta d'estudis de grau sostinguda amb fons públics es pugui cursar en català dins del sistema universitari**, a excepció dels graus interuniversitaris establerts amb universitats fora del marc propi o tots aquells que siguin cursats en una altra llengua o unes altres llengües segons hagi aprovat l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, AQU Catalunya, en les corresponents memòries de verificació.
- **Garantir un equilibri raonable entre el català i altres idiomes** en l'àmbit dels estudis de postgrau, doctorats i màsters, i que el català sigui majoritari en els màsters professionalitzadors o habilitadors.

1.3.2. Accions per a la millora de l'oferta de la docència en català

- **Assignar, de manera selectiva, docència en català** a assignatures fins ara impartides en terceres llengües o castellà a fi que la docència en català augmenti equilibradament en les diverses disciplines o àmbits que conformen el currículum.
- **Garantir la capacitat lingüística del professorat** posant al seu abast el suport necessari.
- **Fer un seguiment de les assignatures** amb dos grups o més, cap dels quals no sigui en català, i impulsar que almenys un dels grups s'imparteixi en aquesta llengua.
- **Donar suport al professorat** per preparar materials docents en català quan ofereixi en català una assignatura que abans impartia en una altra llengua.

- Incentivar la **traducció i l'edició de manuals universitaris de referència i materials docents en català** mitjançant la implementació d'una convocatòria d'ajuts específica, gestionada per l'AGAUR.
- Posar en valor i comptabilitzar de manera específica la docència en **llengua occitana aranesa i la llengua de signes catalana**.
- Realitzar un **seguiment anual** dels percentatges d'hores de docència previstos en cada llengua a fi de detectar-hi canvis conjunturals o tendències de canvis i aplicar-hi accions, si cal, de correcció o millora.
- Desenvolupar i implementar els **nous indicadors** per millorar el seguiment de l'ús del català:
 - Percentatge d'assignatures amb informació sobre la llengua d'impartició.
 - Percentatge d'hores de docència amb informació sobre la llengua d'impartició.
 - Incidències sobre canvis de llengua de docència.
- Introduir en els **contractes programa de les universitats** sostingudes amb fons públics l'actualització dels indicadors que tinguin en compte l'increment percentual de l'ús de la llengua catalana en la docència que fixa aquest Pla.

1.4. Millora del coneixement lingüístic del professorat de les universitats del sistema universitari de Catalunya

1.4.1. Marc legal

El Decret 128/2010, de 14 de desembre, sobre l'acreditació del coneixement lingüístic del professorat de les universitats del sistema universitari de Catalunya, desplega la Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya en aquest àmbit:

- Regula els mecanismes i les formes d'acreditació del coneixement del català en els processos de selecció i accés del professorat de les universitats.
- Estableix principis comuns pel que fa al moment de l'acreditació lingüística i al nivell exigible al professorat universitari.
- La disposició addicional segona del Decret estableix que les universitats han d'aprovar la normativa interna a què fa esment en el termini màxim de sis mesos a comptar de la seva entrada en vigor.

Àmbit d'aplicació:

Professorat funcionari i contractat de les universitats públiques i professorat contractat de les universitats privades del sistema universitari de Catalunya. Queden exceptuats de l'acreditació del requisit del coneixement del català en els processos de selecció el professorat visitant, el professorat emèrit i el professorat que desenvolupi una activitat acadèmica honorària de les universitats públiques i el professorat de categories anàlogues a aquestes que les universitats privades determinin.

L'acreditació del coneixement del català:

- El professorat dels cossos docents universitaris de les universitats públiques ha d'acreditar el coneixement suficient del català en els concursos d'accés convocats per les universitats. Les convocatòries dels concursos d'accés han de preveure com a requisit l'acreditació del coneixement suficient del català.
- El professorat catedràtic contractat i el professorat agregat de les universitats públiques ha d'acreditar el coneixement suficient del català en els concursos de selecció convocats per les universitats. Les convocatòries dels concursos han de preveure com a requisit l'acreditació del coneixement suficient del català.

- El professorat lector i el professorat ajudant de les universitats públiques ha d'acreditar el coneixement suficient del català en els concursos de selecció convocats per la universitat, sempre que el contracte tingui una durada superior a dos anys, als efectes de facilitar la seva mobilitat. La pròrroga del contracte requereix acreditar el coneixement del català a través dels mitjans d'acreditació previstos en aquest Decret.
- A l'efecte de facilitar la contractació d'especialistes de reconeguda competència externs a l'àmbit acadèmic universitari, el professorat associat de les universitats públiques ha d'acreditar el coneixement suficient del català, quan el temps total de durada del seu contracte inicial sumat al de les respectives renovacions sigui superior a dos anys. L'acreditació del català a través dels mitjans d'acreditació previstos s'ha d'efectuar en el moment de la renovació del seu contracte.
- El professorat de les universitats privades ha d'acreditar el coneixement suficient del català en els processos de selecció o contractació que les universitats efectuïn d'acord amb la seva normativa. Aquests processos han de preveure com a requisit l'acreditació del coneixement suficient del català.
- En el supòsit que l'exempció prevista a l'article 2.3 del Decret tingui caràcter temporal, les universitats han d'establir els procediments i els terminis per tal que el professorat acrediti el coneixement suficient del català.
- En els casos que així ho justifiquin, les universitats poden requerir al professorat permanent l'acreditació del coneixement del català amb posterioritat als processos d'accés i selecció, per potenciar i afavorir la captació de talent. La normativa interna de la universitat ha d'establir els procediments adequats perquè el coneixement del català sigui efectivament acreditat en un moment posterior i ha de garantir els drets lingüístics dels i les estudiants. En qualsevol cas, s'ha d'acreditar el coneixement de la llengua en el termini màxim de dos anys a comptar de la data d'accés a la universitat.

Nivell de coneixement de català exigible:

- El nivell mínim de coneixement lingüístic exigible a les universitats públiques i a les universitats privades, tant en l'expressió oral com escrita, serà **el que asseguri la competència del professorat** per participar amb adequació i correcció a les situacions comunicatives que requereixen les tasques acadèmiques, de manera

que quedin garantits els drets lingüístics dels estudiants. **Aquest nivell mínim correspon al nivell de suficiència de català (C1).**

1.4.2. Accions per a la millora del coneixement lingüístic del professorat

- **Elaboració per part de les universitats d'una normativa interna per a l'aplicació del Decret 128/2010, sobre l'acreditació del coneixement lingüístic del professorat, que concreti els punts següents:**

- La determinació del professorat que pot quedar exempt de l'acreditació del requisit del català en funció de la temporalitat o de les específiques característiques de les tasques acadèmiques vinculades només a la recerca o a la docència en terceres llengües.
- La determinació del termini i del procediment pel qual el professorat pot acreditar el coneixement del català, quan l'exempció sigui de caràcter temporal, tal com preveu el Decret.
- La regulació del procediment específic d'acreditació del català quan, per potenciar i afavorir la captació de talent, l'acreditació s'exigeixi amb posterioritat als processos d'accés i selecció. En tot cas, el professor o professora haurà d'acreditar el coneixement en el termini màxim de dos anys a comptar de la data d'accés a la universitat.

- **Regulació de les vies d'acreditació del coneixement lingüístic del professorat:**

- **Exigència d'una via oficial** per a l'acreditació del coneixement lingüístic del professorat a partir de l'aprovació d'aquest Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya.
- Possibles vies d'acreditació oficials del nivell C1 de català:
 - El certificat de referència de nivell de suficiència de català (nivell C1) de la Generalitat de Catalunya que estableix la normativa vigent sobre avaluació i certificació de coneixements de català.
 - Qualsevol dels títols, diplomes i certificats que es consideren equivalents al certificat de suficiència de català de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent.

- Els certificats de suficiència en llengua catalana expedits per la universitat corresponent que es consideren equivalents al certificat de suficiència de català de la Generalitat de Catalunya.
- Desaparició de la figura d'assimilat a partir de l'aprovació d'aquest Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya.

1.5. Millora de la capacitació lingüística en la formació del professorat no universitari

1.5.1. Impuls del català en els graus de formació de mestres d'educació infantil i primària

• Garantir un nivell lingüístic inicial

La reculada del català al sistema educatiu s'ha traslladat al nivell de coneixements lingüístics amb què l'alumnat acaba la secundària. Això, juntament amb el fet que el format de la prova de català de les PAU està orientat a avaluar altres competències i no a l'acreditació lingüística, fa que sigui adient emprendre accions per reforçar i consolidar el nivell de català amb què aquest col·lectiu d'estudiants arriba a la universitat.

Per garantir un nivell lingüístic inicial, s'està duent a terme un projecte de millora del coneixement de català entre els estudiants d'Educació, de manera col·legiada entre totes les universitats amb facultats d'Educació. Aquest projecte, presentat a la convocatòria Interlingua, inclou l'elaboració d'una **prova diagnòstica comuna per a l'alumnat de nou accés de les facultats d'Educació de Catalunya**, amb l'objectiu de conèixer el seu nivell real de llengua catalana a partir de tres proves (expressió oral, expressió escrita i coneixements gramaticals i lèxics). La prova diagnòstica es durà a terme el setembre de 2022, i ha de servir per promoure accions formatives per facilitar que els estudiants d'Educació tinguin el domini suficient de català per exercir com a mestres.

• Reforçar la formació lingüística durant els estudis de grau

Els mestres i les mestres d'educació infantil i primària han d'ensenyar llengua i han de ser models de llengua. Això justifica que se'ls demani un nivell de competència lingüística superior a altres graduats i, tenint en compte el nivell inicial d'aquest col·lectiu d'estudiants, actuacions específiques de formació. En concret, es proposa **reforçar les competències orals**, atès que aquest

és un aspecte on les mancances són particularment greus. Caldria incloure, per tant, formació i avaluació de competències orals a mòduls dels graus. Aquest tipus de treball requereix ràtios més baixes i, per tant, té costos econòmics associats.

- **Formació cultural**

Impulsar el català és, també, impulsar la cultura en català en tots els àmbits. Això és particularment important en la formació de mestres per tal que tinguin referents de cultura en català que puguin compartir amb el seu alumnat a l'escola. Aquest aspecte es podria abordar tant des dels continguts dels mòduls com amb programes específics de col·laboració amb la indústria editorial i cultural per facilitar l'accés a cultura en català dels alumnes i les alumnes.

- **Augmentar la consciència lingüística**

L'impuls al català a les escoles requereix que els docents tinguin, a més de competències lingüístiques, una consciència lingüística clara que concreti en actuacions diàries el fet que l'ús del català per part de l'alumnat és un objectiu educatiu, com a mínim, tan important i irrenunciable com qualsevol altre objectiu essencial.

Aquestes actuacions quotidianes, que s'han de centrar en el manteniment de la llengua en totes les situacions, impliquen una consciència lingüística que no tots els mestres i les mestres, en formació i en exercici, tenen. Una actuació necessària, per bé que no suficient, per desenvolupar aquesta consciència entre el futur col·lectiu de mestres és el de fer, realment, el **català llengua d'ús docent a les facultats d'Educació**.

1.5.2. Millora de la formació inicial del professorat de secundària

- **Nou màster universitari en Formació del Professorat d'Educació Secundària (MUFPS) de la UOC, en modalitat semi-presencial**

El màster universitari en Formació del Professorat d'Educació Secundària (MUFPS) augmentarà l'oferta de places el curs 2023-2024 gràcies a la incorporació de la modalitat semipresencial, amb pràctiques presencials, de la **Universitat Oberta de Catalunya (UOC)**. L'objectiu és garantir que tots els professors i professores que volen integrar-se al sistema educatiu puguin fer el màster de secundària a Catalunya, garantint una **formació específica en llengua catalana**.

Aquesta modalitat semipresencial la impartirà la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i s'oferirà a preu públic. Les pràctiques, com és preceptiu en aquest tipus de màster, serien presencials com ja ho són per a totes les modalitats *on line* que actualment només es poden cursar fora de Catalunya.

L'objectiu és que la modalitat semipresencial, amb un **augment significatiu en l'oferta actual de places**, permeti atendre aquelles especialitats amb més dèficit de professorat, com ara les de Llengua i Literatura Catalana, per donar resposta a la necessitat de renovació de la plantilla de personal docent prevista pel Departament d'Educació.

- **Crear les condicions per establir, com a requisit d'admissió al màster en Formació del Professorat d'Educació Secundària, un nivell mínim de català**

Actualment, per accedir al màster no cal estar en possessió de cap titulació que acrediti un nivell mínim de català. Només en el cas de ser un estudiant internacional, en el moment de fer la preinscripció, l'estudiant ha d'acreditar un nivell B1, com a mínim, de coneixements d'una de les llengües oficials de Catalunya, sigui el català o el castellà.

Les universitats adverteixen del requisit del Departament d'Educació d'estar en possessió del certificat de nivell de suficiència de català de la Secretaria de Política Lingüística, o una titulació equivalent, per incorporar-se a la borsa de treball.

- **Estudi per a la millora de la competència lingüística en català del professorat que no és de llengua catalana als centres de secundària**

En el màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària, el professorat que no és de llengua i literatura no rep cap formació lingüística específica ni tampoc se li exigeixen coneixements de llengua, quan, en realitat, és el que haurà d'ajudar més l'alumnat a usar-la en els diferents àmbits.

Primer, però, ens cal saber quin és el nivell lingüístic en català de l'estudiantat del màster, a més de recollir dades sobre la competència lingüística en català del professorat que no és de llengua catalana als centres de secundària.

Aquest és l'objectiu principal del projecte (la diagnosi es farà a la UB i a la UPC; i les dades sobre el professorat en exercici es recolliran als centres col·laboradors). El propòsit, un cop analitzades les dades, és el de planificar accions des de les universitats i des de l'administració educativa per suplir les mancances detectades.

- **Millora de l'avaluació del Pràcticum en competència lingüística**

El curs 2022-2023, es posarà en marxa una prova pilot en alguns centres i universitats de tal manera que en el curs 2023-2024 es pugui generalitzar un instrument d'avaluació comú per a la valoració del Pràcticum amb una "Competència 0" d'obligat compliment, on un dels criteris estarà relacionat plenament amb la competència lingüística.

Resum de les actuacions previstes (eix 1)

Objectiu	Actuació	Promotors	Destinataris	Calendari
Millorar les dades i indicadors sobre usos lingüístics	Recollida de la informació sobre la llengua de docència de totes les universitats del sistema universitari de Catalunya.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2021-2022
	Inclusió al fitxer 61 d'Uneix d'un nivell més d'informació, el codi de grup/activitat, per poder calcular de forma més acurada el nombre de grups i poder identificar els grups amb docència mixta.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2022-2023
	Recollida de dades de tots els tipus de docència universitària, no solament els de teoria.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2022-2023
	Valorització i comptabilització de manera específica de la docència en llengua occitana aranesa i llengua de signes catalana.	DREU-CIC	Professorat	A partir del curs 2022-2023
	Seguiment anual dels percentatges d'hores de docència previstos en cada llengua a fi de detectar-hi canvis conjunturals o tendències de canvis i aplicar-hi accions, si cal, de correcció o millora.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2022-2023
	Desenvolupament de nous indicadors per millorar el seguiment de l'ús del català en la docència universitària.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2022-2023
Garantir la transparència i seguretat lingüística	Elaboració per part de les universitats d'un informe sobre el procés de recollida de la informació dels usos lingüístics en la docència universitària.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2022-2023
	Informes semestral de les universitats sobre el compliment de la llengua de docència recollida en el pla i guia docent.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2021-2022
Millorar l'oferta de la docència en català	Nou marc comú per garantir la transparència i la seguretat lingüística en l'ús de les llengües en la docència universitària.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2021-2022
	Assignació, de manera selectiva, de docència en català a assignatures fins ara impartides en terceres llengües o en castellà, a fi que la docència en català augmenti equilibradament.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2022-2023
	Garantia de la capacització lingüística del professorat universitari, posant al seu abast el suport necessari.	DREU-CIC	Professorat	A partir del curs 2022-2023
	Seguiment de les assignatures amb dos grups o més, cap dels quals no sigui en català, per impulsar que almenys un dels grups s'imparteixi en aquesta llengua.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2022-2023
	Suport al professorat universitari per preparar materials docents en català quan ofereixi en català una assignatura que abans impartia en una altra llengua.	DREU-CIC	Professorat	A partir del curs 2022-2023
	Convocatòria d'ajuts per a la traducció i l'edició de manuals universitaris de referència i materials docents en català.	DREU-CIC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2022-2023
Millorar el coneixement lingüístic del professorat universitari	Introducció en els contractes programa de les universitats sostingudes amb fons públics de l'actualització dels indicadors sobre l'ús del català en la docència universitària.	DREU-CIC	Universitats	A partir de 2023
	Incorporació dins la normativa interna de les universitats de l'aplicació del Decret 128/2010, sobre l'acreditació lingüística del professorat universitari, amb la desaparició de la figura d'assimilat i l'exigència d'una via oficial per a l'acreditació.	DREU-CIC	Professorat	Abans de l'inici del curs 2022-2023
Millorar la capacització lingüística en la formació del professorat no universitari	Garantia d'un nivell lingüístic inicial per a l'estudiantat dels graus de formació de mestres d'educació infantil i primària mitjançant una prova diagnòstica conjunta.	DREU-CIC-MIF	Estudiantat de graus de formació de mestres	Setembre de 2022
	Reforç de la formació lingüística durant els estudis de grau de mestres d'educació infantil i primària.	DREU-MIF	Estudiantat de graus de formació de mestres	A partir del curs 2022-2023
	Impuls a la formació cultural de l'estudiantat dels graus de formació de mestres d'educació infantil i primària.	DREU-MIF	Estudiantat de graus de formació de mestres	A partir del curs 2022-2023
	Increment de la consciència lingüística sobre l'ús del català per part dels alumnes com a objectiu educatiu en la formació de mestres d'educació infantil i primària.	DREU-MIF	Estudiantat de graus de formació de mestres	A partir del curs 2022-2023
	Nou màster universitari en formació del professorat d'educació secundària (MUFPS) en modalitat semipresencial a la UOC.	DREU-CIC	Estudiantat del MUFPS	A partir del curs 2023-2024
	Creació de les condicions per a l'establiment, com a requisit per a l'admissió al màster MUFPS, d'un nivell mínim de català.	DREU-Educació	Estudiantat del MUFPS	Per concretar
	Estudi per a la millora de la competència lingüística en català del professorat que no és de llengua catalana als centres de secundària.	DREU-PmMUFPS	Estudiantat del MUFPS Professorat dels centres de secundària	Per concretar
	Millora de l'avaluació del Pràcticum en competència lingüística del màster de formació del professorat d'educació secundària.	DREU-PmMUFPS	Estudiantat del MUFPS	A partir del curs 2022-2023

La recerca i la transferència del coneixement en català

En l'eix de Recerca i transferència del coneixement en català es comença també fent una diagnosi de la situació actual en aquest àmbit, en què l'anglès ha esdevingut la llengua franca en la publicació i divulgació de resultats, i es proporcionen dades sobre el nombre de tesis doctorals i de revistes científiques i erudites de Catalunya en català. Els objectius que es plantegen són, d'una banda, incrementar l'ús del català a la recerca i, d'altra banda, **incentivar la transferència i divulgació de la recerca en català**.

Entre les actuacions proposades per assolir aquests objectius hi ha la incentivació de l'ús del català a les tesis doctorals, la incorporació a les convocatòries que promou el Departament de Recerca i Universitats de resums del contingut i detall de paraules clau de la recerca feta en català, o l'increment de les actuacions de divulgació de la ciència en català que es realitzen actualment (DGR-FCRI).

Així mateix, es planteja la revisió dels criteris d'acreditació d'AQU Catalunya per incorporar-hi elements de rellevància/impacte de les publicacions científiques en català o associats a activitats desenvolupades en català. També la millora del web RACO o l'evolució del Portal de la Recerca de Catalunya, que gestiona el CSUC, pel que fa a funcionalitat per a l'enfortiment del català, i una nova línia específica per a produccions audiovisuals en català dins la convocatòria d'ajuts Joan Oró per al foment de la cultura científica de Catalunya (FCRI).

Tesis llegides a les universitats catalanes segons idioma i origen dels alumnes Curs 2020-2021

Origen dels alumnes	Nombre de tesis segons idioma de lectura				Total
	Català	Castellà	3a llengua	Altres /sense informar	
Català	286	446	485	8	1.225
Estranger	5	323	540	17	885
Resta de l'Estat	16	203	184	4	407
Total	307	972	1.209	29	2.517

Origen dels alumnes	Percentatge de tesis segons idioma de lectura				% Total
	% Català	% Castellà	% 3a llengua	Altres /sense informar	
Català	23,3%	36,4%	39,6%	0,7%	100,0%
Estranger	0,6%	36,5%	61,0%	1,9%	100,0%
Resta de l'Estat	3,9%	49,9%	45,2%	1,0%	100,0%
Total	12,2%	38,6%	48,0%	1,2%	100,0%

Revistes científiques i erudites en català per àmbit temàtic*

Àmbit	Revistes	%
Humanitats	145	62,50%
Ciències socials	56	24,10%
Ciències mèdiques i de la salut	11	4,70%
Ciències de la vida	10	4,30%
Enginyeria i Arquitectura	5	2,20%
Ciències	5	2,20%
Total	232	100,00%

(*) Taula extreta de *Revistes científiques i erudites de Catalunya*

Objectius

- Incrementar l'ús del català en la recerca i el conreu del català científic.
- Incentivar la transferència del coneixement científic a la societat en català.
- Impulsar la divulgació científica en català.

Actuacions previstes

2.1. Increment de l'ús del català en la recerca i del conreu del català científic

2.1.1. Exigència de resums en català de totes les publicacions vinculades a la nova convocatòria de suport a l'activitat científica dels grups de recerca de Catalunya (SGR-CAT 2021)

Una de les novetats de la convocatòria SGR-CAT 2021 és que incentiva l'ús del català com a llengua científica, posant en valor el fet que fer recerca en català i sobre temes que afecten el país és tan competitiu com fer-ho en anglès o qualsevol altra llengua. En aquest sentit, els grups de recerca que optin a aquest finançament hauran d'aportar **resums i paraules clau en català**, amb independència de la llengua utilitzada en la resta de la producció científica.

La convocatòria de l'any 2022, que porta data de 2021, per una qüestió pressupostària, incorpora el següent redactat (base 26):

“Totes les publicacions que generin els ajuts proporcionats per la convocatòria regulada per aquestes bases, siguin en el format que siguin (article, llibre o capítol de llibre), hauran d’anar acompanyades d’un resum en català. El conjunt de resums del treball d’un grup al llarg dels anys de la convocatòria haurà de formar part identificada de l’informe final que s’estableix a la base 23. El Departament de Recerca i Universitats els reunirà i en farà difusió en una publicació *ad hoc*.”

Es pot plantejar una actuació en el sentit d’incorporar un nou apartat al Portal de la Recerca de Catalunya, d’accés lliure i obert al món, amb la col·lecció indexada d’aquests resums.

A més, la convocatòria SGR-CAT 2021 incorpora altres elements alineats amb l’enfortiment de la llengua catalana. Al preàmbul de les bases reguladores de la convocatòria s’hi estableix que ha de permetre identificar i potenciar la millor recerca feta en català, la més rellevant i innovadora, i amb impacte científic, social, econòmic i territorial, tant a Catalunya com a la resta del món. En aquest sentit, també al preàmbul, al punt 6.6.b), en relació amb la proposta d’avaluació es valora que es tingui en compte la perspectiva de país i que es reconegui el valor de la recerca feta en català, que pot ser tan innovadora i excel·lent com qualsevol altra.

2.1.2. Nova convocatòria d’ajuts a les tesis doctorals en català

La convocatòria TDCAT té per objecte atorgar ajuts per a tesis doctorals en català. La darrera convocatòria, la de 2021, amb un import total de 80.000,00 euros, va finançar les 94 sol·licituds presentades. Per augmentar l’efecte crida, el 2022 s’ha incrementat l’import dels ajuts, que passa **de 500 a 600 euros per tesi**.

L’any vinent es formularan els canvis necessaris en aquesta convocatòria i s’incrementarà el seu finançament, si cal, per aconseguir un major impacte en català de la difusió de les tesis. Es valorarà com aconseguir una major difusió de les tesis, en sentit ampli, en l’àmbit científic i també en els mitjans de comunicació, escrits i audiovisuals, aprofitant les xarxes socials, etc., i que aquesta difusió es faci en català. I, per aquest motiu, també s’hi inclourà la convocatòria de premis a la millor tesi doctoral, el millor treball final de grau (TFG) i el millor treball final de màster (TFM) en català.

2.1.3. Resums en català de les tesis doctorals en el sistema universitari

Tant les universitats catalanes com la Institució CERCA promouen que les tesis elaborades a les universitats o als grups de recerca dels centres tinguin almenys un breu resum en català, que n'inclogui el títol. A partir de l'aprovació d'aquest Pla, **totes les tesis doctorals** que es llegeixin a les universitats catalanes **aniran acompanyades d'un breu resum en català, que n'inclogui el títol.**

2.1.4. Impuls de l'ús del català als centres de recerca I-CERCA

- Programa de millora de les **pàgines web** dels centres per assolir que totes elles tinguin una versió en català.
- Promoure una **base de dades** amb els títols en català de tota la producció científica dels centres per afavorir l'adaptació terminològica de la llengua catalana al llenguatge científic.
- Organització d'una **wikimarató** orientada als continguts en català sobre els centres del Sistema CERCA a la Viquipèdia.

2.1.5. La contribució de l'Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans és l'ens normatiu de referència en l'establiment de la norma de la llengua i centre d'estudis en tots els àmbits del saber. Compta entre els seus membres amb una bona part dels especialistes en ciències socials, humanes, experimentals i tècniques, més reputats, provinents dels diversos territoris de parla catalana. En l'àmbit de la llengua és l'ens responsable de fixar la normativa a partir de l'estàndard, el qual es concep inclusiu i flexible per tal que els parlants de totes les varietats s'hi sentin identificats. En l'àmbit de la difusió del coneixement, l'IEC pot contribuir a propagar els resultats de la recerca en català en diversos nivells d'especialització:

- a. Revistes mirall: la recerca d'alt nivell, publicada en revistes internacionals majoritàriament en anglès, podria reforçar-se amb una versió en llengua catalana a través de "revistes mirall", que el mateix IEC posaria a disposició del personal investigador català.
- b. Difusió a través dels canals de comunicació de l'IEC de les tesis doctorals fetes en català.
- c. Lliçons de ciència: activitats de divulgació científica amb activitats presencials a nivell territorial i també en format audiovisual, que abastarien l'àmplia gamma d'àmbits de coneixement de l'IEC.

2.2. Incentivació de la transferència del coneixement científic a la societat

2.2.1. Diagnosi sobre l'ús del català a les revistes científiques

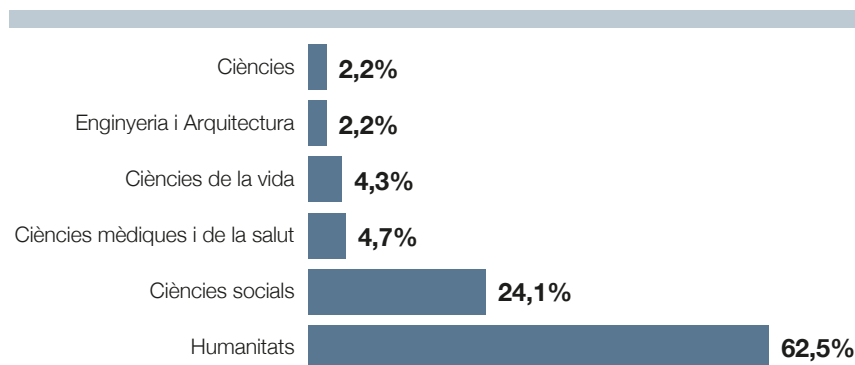
L'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, **AQU Catalunya**, ha elaborat un informe descriptiu sobre les revistes científiques i erudites que s'editen a Catalunya (editorial comercial o entitat editora amb seu a Catalunya) per tal d'analitzar la presència que hi té la llengua catalana, així com la seva visibilitat a les principals bases de dades internacionals (Web of Science, Scopus) i llistats de revistes (MIAR, CARHUS Plus+). De forma complementària, es descriuen iniciatives europees per impulsar les revistes científiques en llengües nacionals, així com els principals portals web de revistes catalanes.

Els resultats evidencien que actualment a Catalunya hi ha 556 revistes científiques i erudites en actiu, de les quals l'informe aporta diferents indicadors sobre els quals es podrà fer seguiment. L'informe mostra que el castellà ocupa la primera posició a les revistes científiques i erudites de Catalunya, amb presència a 317 de les 556 revistes, seguit pel català (232 revistes) i l'anglès (172).

Per tant, **el català està representat a un 41,7% de les revistes científiques i erudites en actiu a Catalunya**. Les revistes amb articles en català es concentren als àmbits de les Humanitats (un 62,5% del total) i de les Ciències socials (24,1%). Ara bé, cal tenir en compte que les revistes dels centres d'estudis locals i comarcals s'han classificat a l'àmbit de les Humanitats. La resta d'àmbits presenten percentatges força més reduïts, entre un 4,7% i un 2,2%.

Revistes científiques i erudites en català per àmbit temàtic

Dades extretes de *Revistes científiques i erudites de Catalunya*

2.2.2. Revisió dels criteris d'acreditació d'AQU Catalunya

- **Estudi de la incorporació de la “rellevància/impacte” de les publicacions científiques en català al concepte de “qualitat” en els criteris existents d'acreditació de professorat**

En l'esperit de les tendències mundials d'avaluació de la recerca, que AQU comparteix plenament en la part que li correspon, que recomanen atorgar èmfasi a la combinació de qualitat, rellevància i impacte, s'analitzarà la possibilitat d'establir mecanismes que permetin evidenciar aquests elements a les **publicacions fetes en idioma català**. Els resultats d'aquesta anàlisi es farien arribar a les comissions específiques (CE) d'avaluació per a la seva eventual presa en consideració. En aquest sentit, les CE ja han estat informades d'aquesta possibilitat.

- **Estudi de la incorporació d'elements de “rellevància/impacte” associat a activitats desenvolupades en català amb vista a la seva incorporació en el futur sexenni de Transferència de Coneixement i de Tecnologia**

AQU Catalunya està preparada per posar en marxa la gestió i avaluació del sexenni de transferència per al personal acadèmic contractat, prenent com a punt de partida els criteris elaborats per ANECA-CNEAI. En el moment de la seva implementació s'incorporaran indicadors de transferència relatius a activitats desenvolupades en llengua catalana. Aquests indicadors complementaris poden ser especialment importants en certs àmbits on l'entorn de proximitat, ja sigui social, cultural, educatiu o industrial, sigui més rellevant i, per tant, pot ser d'utilitat reforçar la valorització de resultats de transferència de coneixement en aquests àmbits.

2.2.3. Millora del web RACO per a l'enfortiment del català

RACO és un repositori cooperatiu que facilita la publicació a Internet, en accés obert, de revistes científiques, culturals i erudites catalanes. Les 114 institucions participants són universitats, centres d'estudis locals, associacions, fundacions, centres especialitzats, museus, arxius, ajuntaments, etc., i els objectius són:

- Ser la interfície que permeti la consulta conjunta de totes les revistes.
- Augmentar la visibilitat i consulta de les revistes que inclou.

- Difondre la producció científica i acadèmica que es publica a revistes catalanes.
- Impulsar l'edició electrònica de revistes catalanes.
- Fomentar la professionalització editorial.
- Facilitar els instruments per a la seva preservació.

Les revistes que s'inclouen a RACO compleixen els requisits següents revisats pel comitè editorial: contenen un sumari, els articles estan signats i tenen més de 3/4 pàgines, i estan editades per una institució científica, cultural i/o erudita catalana o publicades en català o relacionades per història o temàtica amb la cultura catalana. Actualment RACO s'ofereix en tres modalitats diferents: bàsic, avançat o professional.

L'evolució de RACO per a l'enfortiment del català es detalla en els punts següents:

- Nova funcionalitat per publicar a RACO altres formats de producció científica: monogràfics, llibres digitals, capítols de llibres digitals i els diferents formats de producció científica diferents de revistes i llibres. Amb aquesta nova funcionalitat i nou servei de RACO s'hi podrien publicar llibres digitals i tota la multiplicitat de formats de producció científica que existeixen. La publicació digital a RACO o la referenciació de publicacions des de RACO enfortiria la visibilitat de les diferents edicions i proporcionaria eines d'edició electrònica a les institucions que les necessitin.
- Evolucionar tecnològicament RACO per resoldre els problemes tècnics actuals.

2.2.4. Evolució del Portal de la Recerca de Catalunya (PRC) pel que fa a funcionalitat per a l'enfortiment del català

L'objectiu del Portal de la Recerca de Catalunya (PRC) és mostrar públicament i en accés obert els resultats de la investigació produïda a les universitats i centres de recerca.

S'estima que a Catalunya es publiquen cada any uns **25.000 articles científics**. Els beneficis que aporta el PRC són:

- Per al sistema català: donar visibilitat a la potencialitat del sistema en el seu conjunt.

- Per a les universitats i centres de recerca: reforçar els processos de gestió unificada de les dades de la recerca.
- Per al personal investigador: incrementar l'accés i la visibilitat del seu treball.

El Portal es basa en la premissa d'aprofitar la feina feta per les universitats i centres de recerca als seus sistemes de gestió de la recerca (CRIS) i es pretén que els treballs per al Portal redundin en millores en la gestió de la informació dins de cada institució. Tot això es fa decidint conjuntament acords de disposició de les dades, capturant la informació a través de formats estàndards (CERIF) i de protocols d'interoperabilitat, usant identificadors comuns que evitin ambigüitats (per exemple, l'ORCID per al personal investigador) i afavorint l'accés obert a la producció científica i l'ús dels repositoris institucionals.

L'evolució del PRC que es proposa per a l'enfortiment del català es detalla en els punts següents:

- Visibilitzar més els articles del PRC publicats en català o amb un resum (*abstract*) en català: per a cada nou article que s'incorpori al PRC es detectarà l'idioma de l'article i del resum. En el cas que l'idioma sigui el català, el resum es publicarà al PRC com un element de la llista d'articles d'un autor, o d'un grup de recerca.
- Les publicacions en català o amb el resum en català passaran automàticament a formar part de RACO.

2.3. Impuls de la divulgació científica en català

2.3.1. Nova línia específica per a produccions audiovisuals en català dins la convocatòria d'ajuts Joan Oró per al foment de la cultura científica a Catalunya

La Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI) va realitzar el 2021 la primera convocatòria d'ajuts per al foment de la cultura científica a Catalunya. La iniciativa es destina a finançar **projectes comunicatius científics inèdits en català**, especialment de futurs *influencers* en xarxes socials menors de 40 anys, però també de comunicadors i disseminadors consolidats, més grans de 40, i es pot atorgar, igualment, a entitats o empreses.

L'objectiu de la convocatòria és fomentar i enfortir la divulgació científica a Catalunya en català, especialment del talent més jove. Dins les bases de la convocatòria, s'indica com

a requisit: “Que s'utilitzi la llengua catalana en tot material escrit, gràfic, oral i audiovisual que la proposta contingui.”

La demanda d'ajuts va superar amb escreix la disponibilitat pressupostària per a la primera convocatòria. Per a la propera edició s'incrementarà el finançament que rep l'FCRI per a la convocatòria i així augmentarà el volum dels continguts científics i tecnològics en català, per tal que arribin a un públic més gran, mitjançant diferents canals, amb especial èmfasi en col·lectius específics de la nostra societat, com ara els joves. **La convocatòria de 2022 tindrà una nova línia específica per a produccions audiovisuals en català.**

2.3.2. 27a Setmana de la Ciència a Catalunya (SC'22)

- 500 activitats a 100 localitats, 125 entitats col·laboradores, participació de 50.000 persones. Novembre de 2022.
- Programa d'activitats de divulgació científicotecnològica en català (conferències i taules rodones, jornades de portes obertes a centres de recerca i museus, cursos i tallers i exposicions), gratuïtes i per a molt diversos públics.
- Organització d'una jornada en format taula rodona sobre l'ús del català en la divulgació de la ciència. Elaboració d'un document de conclusions.

2.3.3. Estat de la Ciència a Catalunya

- L'Estat de la Ciència a Catalunya és un informe d'elaboració bienal, amb seguiment semestral d'indicadors, promogut per l'FCRI, que posa en relleu l'estat de la nostra recerca, en detecta tant les fortaleeses com els punts de millora, i que permetrà apreciar-ne l'evolució al llarg del temps i permet comparar-nos amb altres territoris d'arreu del món.
- Incorporació d'indicadors sobre l'ús del català en la divulgació científica a Catalunya.

Resum de les actuacions previstes (eix 2)

Objectiu	Actuació	Promotors	Destinataris	Calendari
Incrementar l'ús del català en la recerca i el conreu del català científic	Exigència de resums en català de totes les publicacions vinculades a la nova convocatòria de suport a l'activitat científica dels grups de recerca de Catalunya (SGR-CAT).	DREU	Personal investigador	15/03/2022: publicació al DOGC de les bases reguladores
	Nova convocatòria d'ajuts a les tesis doctorals en català, amb un increment de l'import dels ajuts.	DREU	Estudiantat	28/04/2022: Publicació de la convocatòria
	Convocatòria de premis a la millor tesi doctoral, treball final de grau (TFG) i treball final de màster (TFM) en català.	DREU	Estudiantat	A partir del curs 2022-2023
	Programa de millora de les pàgines web dels centres de recerca per assolir que totes tinguin una versió en català.	CERCA	Personal investigador	Inici: 2022 Acabament: finals del 2023
	Resums en català de les tesis doctorals en el sistema universitari.	DREU-CIC-CERCA	Personal investigador	A partir de l'aprovació del Pla
	Base de dades amb els títols en català de tota la producció científica dels centres CERCA per afavorir l'adaptació terminològica de la llengua catalana al llenguatge científic.	CERCA	Personal investigador	A partir del darrer trimestre de 2022
	Organització d'una wikimarató orientada als continguts en català sobre els centres del sistema CERCA a la Viquipèdia.	CERCA	Personal investigador	Gener de 2023
Incentivar la transferència del coneixement científic a la societat en català	Diagnosi sobre l'ús del català a les revistes científiques. Informe <i>Revistes científiques i erudites de Catalunya</i> , per encàrrec d'AQU Catalunya.	AQU	Públic general	Abril de 2022
	Estudi de la incorporació de la "rellevància/impacte" de les publicacions científiques en català al concepte de "qualitat" en els criteris existents d'acreditació de professorat.	AQU	Personal docent i investigador (PDI)	Per concretar
	Estudi de la incorporació d'elements de "rellevància/impacte" associat a activitats desenvolupades en català de cara a la seva incorporació en el futur sexenni de Transferència de Coneixement i de Tecnologia.	AQU	PDI	Per concretar
	Millora del web RACO per a l'enfortiment del català.	CSUC	Públic general	Per concretar
	Evolució del Portal de la Recerca de Catalunya (PRC) pel que fa a funcionalitat per a l'enfortiment del català.	CSUC	Públic general	Per concretar
Impulsar la divulgació científica en català	Nova línia específica per a produccions audiovisuals en català dins la Convocatòria Joan Oró d'ajuts per al foment de la cultura científica a Catalunya (ajuts FCRI).	DREU-FCRI	Públic general, amb prioritat del talent jove	Maig de 2022: publicació de la convocatòria
	27a Setmana de la Ciència a Catalunya (SC'22). Organització d'una jornada en format taula rodona sobre l'ús del català en la divulgació de la ciència.	FCRI	Públic general	Novembre de 2022
	Estat de la Ciència a Catalunya. Incorporació d'indicadors sobre l'ús del català en la divulgació científica a Catalunya.	FCRI	Públic general	Per concretar

El català en un context d'internacionalització

El foment de la presència i l'ús del català, llengua pròpia i d'ús normal de les universitats catalanes, és perfectament compatible amb la internacionalització del sistema universitari i l'ús de les terceres llengües, que cal impulsar dins el marc europeu d'educació superior.

La mobilitat de l'estudiantat, amb la participació d'estudiants en accions de mobilitat, ja sigui via programes internacionals o convenis bilaterals de les diferents universitats, és un actiu molt important que s'ha de potenciar. Però **cal disposar d'un marc sòlid d'acollida lingüística i cultural** que faci possible la incorporació a la vida acadèmica dels membres de la comunitat universitària procedents de fora del domini lingüístic català. Les universitats catalanes estan realitzant des de fa anys actuacions d'acollida lingüística i cultural, amb resultats molt destacats.

Ara es planteja un **Pla global d'acollida lingüística i cultural** del sistema universitari i de recerca de Catalunya, per tal de **reforçar i ampliar** els programes d'acollida lingüística, impulsant **l'acollida en origen** amb la col·laboració de **l'Institut Ramon Llull i la xarxa de comunitats catalanes a l'exterior**, i els plans d'acollida a les universitats catalanes, incrementant-ne els recursos per aconseguir un augment significatiu del nombre d'estudiants i professors internacionals que adquireixen coneixements i competències lingüístiques bàsiques en català.

El Pla preveu també ampliar els programes d'acollida lingüística als **centres de recerca CERCA**. Per tant, el Pla s'adreça a tots els membres de la comunitat universitària i de recerca procedents de fora del domini lingüístic català, siguin o no participants en programes d'intercanvi o de mobilitat (per exemple, estudiantat de nacionalitat espanyola i de fora del domini lingüístic català, que es matricula directament en una universitat catalana).

Així mateix, es marca com a objectiu aconseguir el **reconeixement del català dins el programa Erasmus+**, que permetria donar un salt qualitatiu en la garantia i bon funcionament del procés d'acollida lingüística dels estudiants de mobilitat d'aquest programa.

Un altre vessant de la internacionalització és la **projecció i difusió exterior de la llengua i la cultura catalanes**. El Departament de Recerca i Universitats i tot el sistema universitari de Catalunya col·labora activament amb l'Institut Ramon Llull per promoure aquesta projecció i difusió internacional i consolidar els estudis catalans exis-

tents a les universitats de l'exterior.

Estudiants de mobilitat entrant a les universitats de Catalunya

Curs	2018-2019	2019-2020	2020-2021 (*)
Nombre d'alumnes	12.773	11.732	3.583

(*) El curs 2020-2021 hi ha un descens a totes les universitats dels alumnes que venen, a causa de la pandèmia.

Estudiants matriculats a cursos de català A1 i A2 a les universitats de Catalunya

Curs	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Nivell inicial, A1	2.054	2.333	1.058
Nivell bàsic, A2	659	608	458

Objectius

- Universalitzar l'acollida lingüística i cultural a tot el col·lectiu de mobilitat del sistema universitari i de recerca.
- Incorporar els centres de recerca dins els plans d'acollida lingüística i cultural.
- Desenvolupar i potenciar recursos per a l'aprenentatge de català i l'acollida lingüística i cultural del col·lectiu de mobilitat.
- Assolir el reconeixement de la llengua catalana dins del programa de mobilitat Erasmus+ 2021-2027.
- Promoure la projecció i difusió exterior de la llengua i la cultura catalanes i consolidar els estudis catalans existents a les universitats de fora del domini lingüístic.

Actuacions previstes

3.1. Pla d'acollida lingüística i cultural del sistema universitari i de recerca de Catalunya

3.1.1. Punts bàsics

- a. **Objectiu:** fer compatible la internacionalització amb la garantia dels drets lingüístics i l'objectiu que el català sigui la llengua d'ús normal a les universitats i els centres de recerca, i facilitar la

incorporació a la comunitat universitària i de recerca de Catalunya de les persones procedents de fora del domini lingüístic català.

- b. **Destinatari:** membres de la comunitat universitària i de recerca procedents de fora del domini lingüístic català, el col·lectiu de mobilitat en un sentit ampli (estudiantat, PDI, PAS i personal investigador i tècnic dels centres de recerca).
- c. **Universalització:** programa d'acollida lingüística i cultural per a tot el col·lectiu de mobilitat.
- d. **Compromís** explícit de les universitats i els centres de recerca d'aplicar el Pla d'acollida al col·lectiu de mobilitat de nova incorporació. Introducció de la referència al Pla d'acollida en els convenis i acords d'intercanvi subscrits per les universitats i les institucions catalanes.

3.1.2. Acollida lingüística en origen

- **Establiment d'un sistema sòlid de comunicació** i d'un espai puntual i periòdic de contacte perquè les universitats catalanes, l'Institut Ramon Llull, les universitats de la XarxaLlull i les comunitats catalanes a l'exterior comparteixin la informació sobre els cursos de català de preacollida i les activitats d'acollida lingüística i cultural.

(Observació: Els cursos de llengua, cultura i literatura catalanes de les universitats de l'exterior s'ofereixen dins del pla d'estudis d'aquestes universitats, es tracta d'assignatures curriculars, i no van destinats als estudiants de mobilitat. Són els cursos de preacollida els que van destinats a aquests estudiants.)

- **Realització d'accions informatives en origen amb els estudiants de mobilitat** per facilitar informació sobre la realitat de la llengua catalana, els cursos de preacollida, eines i recursos, etc., de forma coordinada entre les oficines de relacions internacionals de les universitats catalanes i les de les universitats de l'exterior amb qui tenen subscrits convenis de mobilitat.
- **Impuls a l'acreditació presencial i virtual del nivell A1 de català abans de l'arribada a Catalunya.** L'IRL pot oferir l'acreditació presencial del nivell A1 en acabar els cursos de preacollida presencials i les universitats catalanes poden oferir l'acreditació virtual en acabar els cursos virtuals.

- **Oferir incentius als estudiants que es matriculin als cursos de preacollida en origen:**

- Programa cultural o passi cultural per tal que coneguin els nostres equipaments culturals i que hi puguin anar durant la seva estada a Catalunya.

Calendari

- **Realització d'un Pla pilot d'acollida lingüística en origen durant el curs acadèmic 2021-2022 (maig-juliol):**

Cursos de preacollida (nivell A1) en algunes universitats de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior (XarxaLlull) de l'Institut Ramon Llull (IRL), seleccionades per l'IRL d'acord amb les informacions i preferències facilitades per les universitats catalanes.

Participen en aquesta prova pilot diverses universitats europees, entre les quals les següents: Università degli Studi di Roma La Sapienza, Università di Bologna Alma Mater Studiorum, Università degli Studi di Torino, Università degli Studi di Napoli Federico II, Freie Universität Berlin i Universidade de Santiago de Compostela.

- **Extensió del Pla d'acollida lingüística en origen durant el curs acadèmic 2022-2023 i següents:**

Cursos de català de nivell A1 als lectorats de l'IRL de la XarxaLlull i les comunitats catalanes a l'exterior.

- L'oferta de cursos de preacollida de l'IRL serà presencial.
- L'oferta de cursos virtuals de nivell A1 es pot organitzar directament des de les universitats catalanes.

3.1.3. Reforç de l'acollida lingüística a les universitats catalanes

- **Programa d'acollida lingüística i cultural per a tot el col·lectiu de mobilitat amb una part comuna, oferta per totes les universitats:**

- **Curs de català de nivell inicial, A1, amb una durada màxima de 30 hores (de caràcter gratuït).**

- **Activitats formatives i divulgatives sobre Catalunya i la llengua i cultura catalanes**, i sobre la situació sociolingüística del país en general i de les universitats i els centres de recerca catalans en particular.

Aquesta part comuna s'ha de complementar amb recursos d'aprenentatge no formal i actuacions d'acompanyament al col·lectiu de mobilitat, segons les possibilitats i circumstàncies de cada universitat o centre de recerca: mentories, voluntariat lingüístic, intercanvi lingüístic, oferta de visites culturals, etc.

- **Desenvolupament d'un curs virtual introductor de nivell A1 de català** que es pugui seguir al llarg de l'any amb accés per a tota la comunitat universitària i de recerca. Curs elaborat a partir dels materials ja preparats per diverses universitats i institucions.
- Elaboració i difusió d'una **prova d'acreditació de nivell A1 de català en línia**.
- **Potenciació dels recursos virtuals per a l'aprenentatge del català** ja existents: Parla.cat, Intercat, etc. Ampliació de la informació sobre acollida lingüística i aprenentatge del català a l'estranger disponible al web d'Intercat.
- **Millora de l'Speakcat**, curs de català bàsic ambientat en un context universitari, que facilita la introducció al català i que permet practicar continguts de nivell A1.
- **Increment de la col·laboració amb les associacions d'estudiants** que donen suport als programes d'intercanvi d'estudiants.
- **Garantia de la plena accessibilitat** al programa d'acollida lingüística i cultural canalitzat a través de les universitats catalanes.
- **Increment significatiu de la convocatòria d'ajuts Interlingua** amb més recursos i la introducció de la valoració prioritària dels projectes i actuacions d'acollida lingüística i cultural.

3.1.4. Pla d'acollida lingüística i cultural als centres de recerca

- Implementació d'un Pla d'acollida lingüística i cultural al personal investigador de fora de Catalunya dels centres de recerca:
 - Elaboració d'un dossier de benvinguda amb eines i recursos per aprendre català.
 - Organització de l'acollida dels investigadors/investigadores mitjançant l'assignació d'una parella lingüística per acompanyar en les primeres etapes d'aprenentatge de l'entorn i la llengua.

Com en el cas de les universitats, el Pla d'acollida als centres de recerca inclou **un curs de català de nivell inicial, A1, amb una durada màxima de 30 hores (de caràcter gratuït)**. Aquests cursos es canalitzaran mitjançant l'oferta de formació de llengua catalana de les universitats. S'establirà un protocol per tal que els centres de recerca tinguin un referent que estigui en contacte amb el servei lingüístic de la universitat corresponent.

3.1.5. Nou web d'Intercat

Intercat és un conjunt de recursos electrònics en un entorn web —materials didàctics, documentació sociolingüística, informació sobre voluntariat lingüístic... — per introduir-se en la llengua i cultura catalanes, pensat especialment per a estudiants de programes de mobilitat que visiten les universitats de Catalunya. Creat l'any 1999, com un web amb recursos virtuals per aprendre català que tenia l'origen en la Declaració de Bolonya, i que va comptar amb un ajut de la Comissió Europea per a la seva realització, es va transformar l'any 2009 en una plataforma multimèdia dinàmica, amb nous recursos didàctics.

Ara se n'ha canviat el disseny per fer-lo més interactiu i intuïtiu, i s'hi han incorporat nous recursos i filtres, de manera que es puguin trobar els recursos més adequats als interessos dels usuaris. També s'han afegit a cada pàgina les novetats i les preguntes freqüents relacionades amb el tema, i s'ha treballat amb especial atenció a l'accessibilitat de les pàgines, entre altres millores.

La propera millora que es preveu introduir-hi és la **creació d'un nou apartat d'acollida lingüística** adreçat al col·lectiu de mobilitat de les universitats i els centres de recerca, amb informació i materials vàlids tant per a l'acollida en origen com per a l'acollida *in situ*: oferta de cursos de nivell A1, virtuals o presencials, informació

sobre la situació sociolingüística de Catalunya, enfortiment de les mentories i el voluntariat lingüístic, etc.

3.1.6. Desenvolupament d'una eina de traducció automàtica per al suport a la docència i la inclusió

L'eina de traducció automàtica és un traductor de veu, adreçat tant a alumnes de mobilitat com a alumnes amb necessitats educatives especials. Actualment existeixen diferents programaris que a través de la intel·ligència artificial possibiliten una traducció de la veu d'un idioma a un altre amb una rapidesa i qualitats acceptables.

Utilitzar aquestes eines informàtiques possibilita als alumnes poder seguir una classe en una llengua que no dominen o que necessiten una atenció especial. Des del CSUC s'han avaluat les diferents eines disponibles al mercat per a la funcionalitat de traducció automàtica de veu a text i de veu a veu, així mateix també s'ha valorat l'opció de fer un desenvolupament propi, i s'ha escollit la solució més avançada i amb millor funcionalitat i disponibilitat.

- **Implementació el curs 2022-2023 amb una extensió de les proves pilot** a UB, URV i UVic-UCC a la resta d'universitats de Catalunya.
- Adreçat a:
 - Alumnes de mobilitat estatal i internacional.
 - Alumnes amb necessitats educatives especials (sordesa i ceguesa), per millorar-ne la inclusió.
- El proper pas és encetar un projecte pilot a les diferents universitats per valorar la utilitat i la usabilitat d'aquesta eina.

3.1.7. Reconeixement de la llengua catalana dins del programa de mobilitat Erasmus+ 2021-2027

El català, tot i ser una llengua amb uns deu milions de parlants, segueix sense tenir el reconeixement de llengua oficial a les institucions europees. Tampoc dins l'àmbit educatiu i acadèmic, on la llengua catalana segueix exclosa al Programa Erasmus+ d'intercanvi d'estudiants. Una de les conseqüències és que els estudiants de mobilitat no disposen de recursos formatius i acreditatius en català dins la plataforma europea OLS (*Online Linguistic Support*), on sí que hi ha totes les llengües reconegudes oficialment a la UE.

És per tant imprescindible per garantir el bon funcionament del procés d'acollida lingüística de l'estudiantat de mobilitat obtenir el reconeixement del català com a llengua oficial i la seva inclusió dins del programa de mobilitat Erasmus+ 2021-2027. La incorporació de la llengua catalana entre els recursos formatius i acreditatius de la plataforma europea OLS és un **objectiu bàsic per garantir el bon funcionament del procés d'acollida lingüística** de l'estudiantat de mobilitat.

3.1.8. Agents implicats

- Departament de Recerca i Universitats
- Departament de Cultura
- Departament d'Acció Exterior i Govern Obert
- Sistema universitari de Catalunya
- Institució CERCA
- Institut Ramon Llull

3.2. Projecte i difusió exterior de la llengua i la cultura catalanes

3.2.1. Suport a la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior (XarxaLlull) de l'Institut Ramon Llull

L'Institut Ramon Llull és un organisme públic creat el 2002 amb l'objectiu de promoure a l'exterior els estudis de llengua i cultura catalanes en l'àmbit acadèmic, la traducció de literatura i pensament escrits en català, i la producció cultural catalana en d'altres àmbits com el teatre, el cinema, el circ, la dansa, la música, les arts visuals, el disseny o l'arquitectura.

Amb aquesta finalitat, l'Institut subscriu acords amb universitats de l'exterior per tal de promoure-hi la docència d'estudis catalans i coordina i ofereix suport a més de cent quaranta centres amb presència dels estudis catalans a tot el món. En paral·lel, secunda les associacions internacionals de catalanística i estimula els estudis avançats i la recerca lingüística en universitats de prestigi.

El Departament de Recerca i Universitats col·labora amb l'Institut Ramon Llull des de la seva creació assumint el finançament dels **lectorats en 131 universitats d'arreu del món** de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior (XarxaLlull).

3.2.2. Programa de beques de doctorat en l'àmbit de la catalanística en universitats internacionals

D'acord amb les línies estratègiques de l'Institut Ramon Llull, que preveuen consolidar els estudis catalans existents a les universitats de l'exterior que conformen la Xarxa Llull i incentivar-ne el desenvolupament mitjançant el foment de la recerca, es va crear un **Programa pilot de cinc beques de doctorat** en l'àmbit de la catalanística internacional.

Les beques que s'emmarquen en aquest programa s'adrecen a joves acadèmics formats en universitats de l'exterior, que es proposin de dur a terme una tesi en l'àmbit dels estudis catalans. D'aquesta manera es contribueix a generar coneixement científic i enriqueix la disciplina des d'una perspectiva externa. A més, el foment de la recerca pot contribuir a incentivar el desenvolupament dels estudis catalans a les universitats de l'exterior incrementant-ne la capacitat d'atracció entre l'estudiantat de grau, i també pot afavorir la internacionalització de les universitats catalanes a través de la mobilitat de doctorands, l'establiment de cotuteles per a les tesis que condueixin a l'obtenció del títol de Doctor Internacional, la creació de xarxes de joves investigadors, etc.

El Departament de Recerca i Universitats assumeix el finançament d'aquest programa de beques de doctorat de l'Institut Ramon Llull.

Resum de les actuacions previstes (eix 3)

Objectiu	Actuació	Promotors	Destinataris	Calendari
Universalitzar l'acollida lingüística i cultural a tot el col·lectiu de mobilitat	Nou Pla d'acollida lingüística en origen: cursos presencials de preacollida (nivell A1) en diverses universitats europees a través de l'Institut Ramon Llull i les comunitats catalanes a l'exterior.	DREU-IRL	Estudiantat de mobilitat	Maig-juliol 2022 i curs 2022-2023
	Reforç del Pla d'acollida lingüística i cultural a les universitats amb accés gratuït als cursos de català de nivell inicial gratuïts i activitats formatives i divulgatives.	DREU CIC	Estudiantat de mobilitat Personal docent i investigador (PDI)	A partir del curs 2022-2023
Incorporar els centres de recerca dins els plans d'acollida lingüística i cultural	Nou pla d'acollida lingüística i cultural als centres de recerca catalans.	DREU CERCA	Personal investigador dels centres de recerca	A partir del curs 2022-2023
Desenvolupar i potenciar recursos per a l'aprenentatge de català i l'acollida del col·lectiu de mobilitat	Desenvolupament d'un curs virtual introductor de nivell A1 de català.	DREU-CIC	PDI	A partir de 2023
	Elaboració i difusió d'una prova de nivell A1 de català en línia.	DREU-CIC	Estudiantat de mobilitat PDI	A partir de 2023
	Potenciació i millora dels recursos virtuals per a l'aprenentatge del català (Intercat).	DREU-CIC	Estudiantat de mobilitat PDI	A partir del curs 2022-2023
	Millora de l'Speakcat, curs de català bàsic ambientat en un context universitari.	DREU	Estudiantat de mobilitat PDI	A partir del curs 2022-2023
	Implementació d'una eina de traducció automàtica català-castellà.	CSUC	Estudiantat Professorat	A partir del curs 2022-2023
Assolir el reconeixement del català dins del programa de mobilitat Erasmus+ 2021-2027	Incorporació de la llengua catalana a la plataforma europea OLS (<i>Online Linguistic Support</i>)	DREU	Estudiantat de mobilitat PDI	A partir de 2023
Promoure la projecció i difusió exterior de la llengua i cultura catalanes	Suport a la xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior (XarxaLlull) de l'Institut Ramon Llull	DREU-IRL	Estudiantat internacional d'estudis catalans	2022
	Programa de beques de doctorat en l'àmbit de la catalanística en universitats internacionals.	DREU-IRL	Estudiantat internacional d'estudis catalans	2022

El català com a llengua de trobada i convivència

La llengua catalana ha de ser el nucli de la vida universitària, al voltant de la qual es desenvolupin les activitats docents i de recerca pròpies de la universitat. I alhora cal tenir en compte que aquesta llengua és compartida amb altres territoris i és utilitzada per una àmplia comunitat lingüística, més enllà de Catalunya, amb la qual cal potenciar i enfortir els lligams lingüístics i culturals. Així, es vol impulsar el paper d'entitats com l'Institut d'Estudis Catalans i d'organismes que, com la **Xarxa Vives d'Universitats**, fomenten i coordinen les relacions entre les institucions universitàries de parla i cultura catalana.

En aquest sentit, es planteja la creació d'un nou **programa d'intercanvi d'estudiants** dins les universitats de la Xarxa Vives (Catalunya, País Valencià, Illes Balears, Andorra, Catalunya del Nord i l'Alguer), per tal d'afavorir el coneixement mutu i la relació entre l'estudiantat dels diversos territoris del domini lingüístic.

Així mateix, es proposen altres actuacions en col·laboració amb la Xarxa Vives d'Universitats: lligues de debat en català, desenvolupament dels indicadors de la política lingüística universitària, i reconeixement i difusió de les publicacions científiques en català del portal e-BUC de la Xarxa Vives. I també projectes de divulgació científica en col·laboració entre la Xarxa Vives i la **Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI)**.

Un altre objectiu és **impulsar les regions del coneixement** agrupades en el corredor mediterrani, d'acord amb el que preveu el Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement: Fòrum Vives sobre el corredor mediterrani del coneixement i creació d'un espai de treball comú permanent de les conselleries/ministeris d'Universitats i Recerca en el marc territorial de la Xarxa Vives.

També es crea un nou programa per al foment de la recerca i divulgació d'àmbit territorial amb la Xarxa Vives d'Universitats, l'**Institut Ramon Muntaner** i la **Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana**, i una línia d'ajuts específica per al foment de la llengua i la cultura catalanes dins la nova convocatòria d'ajuts del Departament de Recerca i Universitats per a **projectes d'impacte social i territorial** del sistema universitari i de recerca.

Objectius

- Facilitar la mobilitat de l'estudiantat universitari entre els territoris de parla catalana.
- Impulsar les regions del coneixement agrupades en el corredor mediterrani, en el marc de la Xarxa Vives d'Universitats.
- Potenciar els lligams lingüístics i culturals entre els territoris de parla catalana.
- Reforçar els vincles amb el teixit associatiu per al foment de la llengua i la cultura catalana.

Actuacions previstes

4.1. Nou programa de mobilitat interuniversitari 'Joan Fuster'

4.1.1. Objectiu general

Facilitar la mobilitat de l'estudiantat universitari entre els territoris de parla catalana amb la creació d'un nou programa de mobilitat dins la **Xarxa Vives d'Universitats**.

4.1.2. Premisses

- Està impulsat pels **governos català, balear, andorrà, el Consell Regional dels Pirineus Orientals i la Xarxa Vives d'Universitats**.
- La proposta té com a punt de partida l'experiència acumulada de la **Xarxa Vives d'Universitats** en la coordinació del programa de mobilitat DRAC a través del Grup de Treball de Mobilitat. En aquest sentit, és recomanable vincular la gestió del nou programa als procediments administratius de les àrees acadèmiques, de relacions internacionals, d'estudiants i jurídica de cada universitat.
- **Compta amb l'aval del Consell General de rectores i rectors de la Xarxa Vives d'Universitats**, que el 18 de febrer de 2022 va valorar positivament la proposta.
- Es tracta d'un programa d'ajuts a la mobilitat de l'**estudiantat de grau i màsters interuniversitaris** (que tinguin mobilitat presencial) dins l'espai Vives a partir de qualsevol de les places de mobilitat existents, i en especial a través dels **convenis SICUE**, per a les universitats de la Xarxa Vives de l'Estat espanyol. Caldrà establir un

mecanisme *ad hoc* per a la mobilitat amb la Universitat d'Andorra, previsiblement a través d'un conveni Erasmus.

- Es proposa que l'ajut permeti finançar un mínim de **5 mesos d'estada**⁽¹⁾, independentment dels mesos totals de la mobilitat que sol·liciti l'estudiant. L'aportació de l'ajut per a cada mobilitat podria ser de 200,00 € mensuals i, per tant, l'import de cada ajut seria de **1.000,00 €**.
- La gestió de la convocatòria i concessió de l'ajut a l'estudiant anirà **a càrrec dels respectius governs**. El procediment que es proposa és el següent:
 - Per part de l'estudiant:
 - Sol·licitar i obtenir la confirmació de la reserva de la plaça de mobilitat a la universitat d'origen.
 - Una vegada resolt el primer pas, haurà de sol·licitar l'ajut al govern (per exemple, en el cas de la Generalitat de Catalunya, a través d'una convocatòria específica de l'AGAUR).
 - El govern concedirà els ajuts d'acord amb els criteris i condicions següents:
 - Confirmar amb la universitat d'origen de l'estudiant la disponibilitat de la plaça de mobilitat objecte de la sol·licitud.
 - Valoració de l'expedient acadèmic de l'estudiant.
 - Equilibri territorial i equilibri entre les universitats de la comunitat autònoma o estat (en el cas d'Andorra). En aquest sentit, la mobilitat de l'estudiantat que opti a l'ajut haurà de ser necessàriament a una universitat de fora de la comunitat autònoma o estat (en el cas d'Andorra) d'origen.
- És imprescindible que les convocatòries estiguin sincronitzades i coordinades amb el **calendari SICUE**. La convocatòria de les beques s'hauria d'obrir quan la darrera de les universitats participants tanqui el seu procés de selecció de mobilitat per al curs següent.
- **Desenvolupament d'una campanya promocional** adequada amb l'objectiu d'impactar en el públic objectiu.

(1) El mínim de mobilitat que es preveu és un semestre (no inclou el mes d'avaluació).

Estudiants que participen en programes de mobilitat entre les universitats de Catalunya i altres universitats de la Xarxa Vives

Procedència	Destinació	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Universitats de Catalunya	Universitats de la Xarxa Vives	125	70	43
Universitats de la Xarxa Vives	Universitats de Catalunya	103	108	27

Estudiants matriculats a les universitats de Catalunya amb nacionalitat andorrana o amb domicili familiar al País Valencià o les Illes Balears

Tipus d'estudi	Procedència de l'estudiant	Estudiants matriculats		
		2018-2019	2019-2020	2020-2021
Graus	Illes Balears	6.355	6.394	6.420
	País Valencià	4.704	4.907	5.259
	Andorra (nacionalitat)	930	1.021	1.056
	Total	11.989	12.322	12.735
Màsters	Illes Balears	1.122	1.198	1.120
	País Valencià	2.559	2.876	2.438
	Andorra (nacionalitat)	140	129	136
	Total	3.821	4.203	3.694
Doctorat	Illes Balears	196	182	199
	País Valencià	231	230	241
	Andorra (nacionalitat)	27	27	25
	Total	454	439	465
Total (graus + màsters + doctorats)		16.264	16.964	16.894

4.2. Impuls de les regions del coneixement agrupades en el corredor mediterrani, en el marc de la Xarxa Vives d'Universitats

D'acord amb el que es preveu al capítol sisè del Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement, s'impulsaran espais de reflexió estratègica que tinguin com a objectiu alinear les polítiques dels actors implicats en el desenvolupament de les regions internes del coneixement que es configuren territorialment. Es proposen dues línies de treball:

4.2.1. Fòrum Vives sobre el Corredor Mediterrani del Coneixement

El Fòrum Vives és un espai d'intercanvi i reflexió que promou la Xarxa Vives d'Universitats, i que es tradueix en múltiples jornades, debats, seminaris, tallers o congressos distribuïts arreu del territori. En el marc d'aquest Pla, s'impulsarà l'organització d'un Fòrum

dedicat a les Regions del Coneixement en el marc del Corredor Mediterrani del Coneixement, com un espai comú per al desenvolupament cultural, econòmic i social.

4.2.2. Creació d'un espai de treball comú permanent de les conselleries/ministeris d'Universitats i Recerca en el marc de la Xarxa Vives d'Universitats

De forma complementària i per tal donar contingut i dimensió al Corredor Mediterrani del Coneixement, es proposarà la creació d'un grup de treball comú i permanent amb representants de les conselleries/ministeris competents en l'àmbit d'universitats i recerca.

4.3. Altres actuacions en col·laboració amb la Xarxa Vives d'Universitats

4.3.1. Lligues de debat en català

Les lligues de debat són competicions d'oratoría en les quals diversos equips d'estudiants debaten sobre un tema polèmic i d'actualitat. L'objectiu de la competició és fomentar l'ús de la paraula entre l'estudiantat, sota el format d'un enfrontament dialèctic entre diversos equips, en el qual s'ha de defensar una posició a favor o en contra sobre el tema de debat, i on es valoren capacitats com el treball en equip, la solidesa de les argumentacions, la fluïdesa en la intervenció i la correcció tant semàntica com formal.

La finalitat és crear un espai de formació on l'estudiantat aprengui a parlar en públic, a fer equip i a saber defensar un tema tant a favor com en contra, utilitzant el català com a llengua vehicular. En definitiva, es tracta de potenciar el talent i el desenvolupament personal del col·lectiu d'estudiants.

En l'actualitat les universitats de la Xarxa Vives promouen lligues de debat en tres nivells: Lliga de Debat Universitària, Lliga de Debat de Secundària i Batxillerat i Lliga de Debat Sènior. Es proposa consolidar aquesta iniciativa a totes les universitats.

4.3.2. Desenvolupament dels indicadors de la política lingüística universitària i en el marc de la Carta de les Llengües de la Xarxa Vives d'Universitats

En el marc de la necessitat d'una política lingüística compartida en l'espai Vives que enforteixi el català en un entorn multilingüe, es promourà la recollida dels indicadors comuns de política lingüística establerts pel Consell General de la Xarxa Vives.

Es tracta d'indicadors lingüístics en la docència, la recerca i els usos institucionals no docents, a més d'indicadors sobre acreditació lingüística i estructures de política lingüística. En aquest sentit, el desenvolupament d'aquests indicadors compartits és essencial per avaluar els resultats de les polítiques lingüístiques universitàries.

D'altra banda, i vinculat amb aquest mateix projecte, es proposarà la Carta Universitària de les Llengües de la Xarxa Vives, amb un funcionament similar a la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries. Aquesta eina ha de permetre particularitzar les estratègies en cada territori perquè sigui viable una política lingüística compartida a la Xarxa Vives.

4.3.3. Reconeixement i difusió de les publicacions científiques en català del portal e-BUC de la Xarxa Vives

L'e-BUC presenta des de fa més de 20 anys les novetats editorials de les universitats de la Xarxa Vives. És un portal al món editorial universitari amb un conjunt de propostes d'interès en tots els àmbits de coneixement que formen part i alhora són fruit de la docència i la recerca. Es proposen les actuacions següents:

- Incloure dins de la revisió de criteris d'acreditació i dels processos d'avaluació les publicacions en català identificades amb criteris objectius de qualitat de la recerca (premis d'edició Joan Lluís Vives, segell de qualitat CEA-APQ i revisió d'experts) <<https://www.e-buc.com/qualitat.php>>
- Dissenyar estratègies de comunicació i difusió conjuntes de les monografies acadèmiques en català incloses en el portal (en format paper, digital, i en accés obert) <<https://www.e-buc.com/obert.php>>

4.4. Col·laboració entre la Xarxa Vives d'Universitats i l'FCRI

Són projectes de divulgació científica impulsats per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), que s'ampliaran a l'àmbit de la Xarxa Vives d'Universitats, amb la seva col·laboració.

4.4.1. 4a edició del Concurs "Monòlegs del Club de la Ciència"

- 8 concursants finalistes. Novembre de 2022 (en el marc de l'SC'22).

- Format àgil i original de divulgació de la ciència en català de manera sintètica, i entenedora, mitjançant monòlegs inèdits de 3 minuts sobre temes científics i/o tecnològics, fets per estudiants i professionals de la recerca i la tecnologia.
- Actuació de divulgació científica impulsada per l'FCRI que s'ampliarà a l'àmbit de la Xarxa Vives d'Universitats.

4.4.2. DivulCAT, projecte de divulgació científica en català

- Projecte de divulgació científica en línia en català, compartit per l'FCRI amb la Fundació Enciclopèdia Catalana. Ofereix als millors divulgadors científics del país la possibilitat de mantenir un blog personal en el qual poden descriure la seva recerca en primera persona, així com comentar qualsevol novetat científica dins de la seva especialitat.
- S'obrirà a col·laboracions de divulgadors científics de les Illes Balears i el País Valencià (Xarxa Vives d'Universitats).
- Increment de nous científics/científiques, potenciant la difusió en català de la seva recerca.

4.5. Nou programa per al foment de la recerca i divulgació d'àmbit territorial amb la Xarxa Vives d'Universitats, l'Institut Ramon Muntaner i la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

Objecte

- Promoure projectes de recerca que incorporin transferència de coneixement proposats pel personal docent i investigador de les universitats de la Xarxa Vives en el marc dels centres i instituts d'estudis de recerca local i comarcal i/o en col·laboració amb un centre o institut d'estudis local o comarcal i que tinguin com a objectiu donar resposta a reptes vinculats al territori de referència o a l'especialitat temàtica de l'entitat, sempre que l'estudi es localitzi en un àmbit territorial concret. Caldrà que els projectes presentin propostes d'aplicabilitat i retorn social dels resultats. Caldrà que tinguin com a marc de referència els Objectius de Desenvolupament Sostenible, tant en el procés de recerca com en els seus resultats. Els resultats hauran de ser consultables en accés obert.
- Els projectes proposats poden referir-se a qualsevol dels àmbits de coneixement de les ciències humanes i socials, com també de l'àmbit científic i tecnològic.

- Els resultats de la recerca hauran de ser presentats en català o aranès.
- Es valorarà la incorporació de les tecnologies digitals.

A qui s'adrecen

- Al personal docent i investigador de les universitats de la Xarxa Vives que hagin subscrit el conveni PDI-Loc, tant a temps complet com a temps parcial, que proposin un projecte de recerca d'abast local o comarcal en el marc d'un centre d'estudis local o comarcal. Pot ser presentat per un únic investigador o investigadora o per un equip de recerca en partenariat amb un centre o institut d'estudis local o comarcal i on quedi acreditada la vinculació de l'investigador o investigadora amb l'entitat i la participació activa de l'entitat en el projecte proposat.

4.6. Nova convocatòria d'ajuts per a projectes d'impacte social i territorial del sistema universitari i de recerca

4.6.1. Línia per al foment de la llengua i la cultura catalanes

El compromís social i comunitari ha esdevingut un nou pilar del sistema universitari i de recerca, un fet que situa en un primer ordre de prioritats el seu impacte cap a la societat i el territori. Un dels eixos vertebradors del sistema de coneixement, més enllà de l'activitat docent i de recerca, ha de ser el compromís amb la societat i el treball conjunt amb les seves comunitats.

Amb l'objectiu d'enfortir els vincles entre el sistema del coneixement i la societat civil es crea una nova línia d'ajuts adreçats a projectes d'impacte social del sistema universitari i de recerca de Catalunya, que inclourà una línia específica per al foment de la llengua i la cultura catalana amb l'objectiu de promoure el coneixement de la llengua i la cultura catalana de la comunitat universitària i de recerca a través de projectes que reforcin els vincles amb el teixit associatiu local i territorial, els quals s'hauran de desenvolupar amb la participació d'un actor de cada àmbit: coneixement i societat civil.

Resum de les actuacions previstes (eix 4)

Objectiu	Actuació	Promotors	Destinataris	Calendari
Facilitar la mobilitat d'estudiants universitaris entre els territoris de parla catalana	Programa de mobilitat interuniversitari Joan Fuster, destinat a l'estudiantat de grau de les universitats dels territoris de parla catalana.	DREU-VIVES	Estudiantat de les universitats de la Xarxa Vives d'Universitats	A partir de 2023
Impulsar les regions del coneixement agrupades en el corredor mediterrani	Fòrum Vives sobre el corredor mediterrani del coneixement.	DREU-Vives	Comunitat universitària i de recerca. Institucions del teixit empresarial de la societat civil	2022
	Creació d'un espai de treball comú permanent de les conselleries/ministeris d'Universitats i Recerca.	DREU	Governos català, valencià, balear, andorrà, i Consell Regional dels Pirineus Orientals	2022
Potenciar els lligams lingüístics i culturals entre els territoris de parla catalana	Lligues de debat en català.	DREU-Vives	Estudiantat universitari i de secundària	A partir del curs 2022-2023
	Desenvolupament dels indicadors de la política lingüística universitària i en el marc de la Carta de les Llengües de la Xarxa Vives d'Universitats.	DREU-Vives	Comunitat universitària i de recerca	2022
	Reconeixement i difusió de les publicacions científiques en català del portal e-BUC de la Xarxa Vives d'Universitats.	DREU-Vives	Comunitat universitària i de recerca	
	4a edició del Concurs "Monòlegs del Club de la Ciència". Ampliació a l'àmbit de la Xarxa Vives d'Universitats.	FCRI-VIVES	Públic general	Novembre de 2022
	DivulCAT, projecte de divulgació científica en línia en català. Ampliació a l'àmbit de la Xarxa Vives d'Universitats.	FCRI-VIVES	Públic general	Per concretar
Reforçar els vincles amb el teixit associatiu per al foment de la llengua i la cultura catalana	Nova convocatòria d'ajuts per a projectes d'impacte social del sistema universitari i de recerca de Catalunya, amb una línia per al foment de la llengua i la cultura catalana.	DREU	Comunitat universitària i de recerca + societat civil	2022
	Nou programa per al foment de la recerca i divulgació d'àmbit territorial amb Xarxa Vives + Institut Ramon Muntaner i la Xarxa de Centres d'Estudis Locals i Comarcals.	DREU	Comunitat universitària i de recerca + societat civil	2022

E

Institucions
i agents participants
en l'elaboració del Pla

Institucions i agents participants en l'elaboració del Pla

El Pla per a l'enfortiment de la llengua catalana s'ha elaborat mitjançant un procés obert, impulsat pel Departament de Recerca i Universitats, que ha comptat amb la participació dels diversos agents que formen part de la comunitat universitària i de recerca de Catalunya. S'han creat grups de treball específics per tractar els diversos punts del Pla: un grup de treball de l'àmbit universitari, un altre grup de l'àmbit de recerca i transferència del coneixement, i un tercer grup de treball de millora de l'acollida lingüística i cultural. Aquests grups de treball han analitzat la situació actual de la llengua catalana en el seu àmbit respectiu, i han presentat propostes de mesures i actuacions que permetin aconseguir-hi millores significatives, les quals constitueixen el nucli d'aquest Pla.

La coordinació d'aquests grups de treball s'ha dut a terme des de la Direcció General d'Impacte Territorial i Social del Coneixement, amb el suport del Gabinet Tècnic i l'Oficina de Política Lingüística del Departament de Recerca i Universitats.

Els participants en aquests grups de treball han estat els següents:

- Vicerectorats i responsables de Política Lingüística i serveis lingüístics de les universitats de Catalunya.
- Direcció General d'Universitats del Departament de Recerca i Universitats i Pla Serra Húnter.
- Institució CERCA, Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya), Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC), Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), Direcció General de Recerca i Direcció General de Transferència del Coneixement del Departament de Recerca i Universitats.
- Representants de l'Institut Ramon Llull.
- Representants de la Secretaria de Política Lingüística del Departament de Cultura i del Departament d'Acció Exterior i Govern Obert de la Generalitat de Catalunya.

A part de la tasca dels grups de treball, han col·laborat activament en l'elaboració del Pla, amb recomanacions i propostes d'objectius i actuacions, diversos agents del sistema universitari i de recerca: l'Institut d'Estudis Catalans, la Xarxa Vives d'Universitats, el Programa de millora i innovació de la formació de mestres (MIF), el Programa de millora del Màster de secundària, la Secretaria General del Consell Interuniversitari de Catalunya i altres òrgans del Departament de Recerca i Universitats.

Així mateix, en l'elaboració del Pla s'ha comptat amb aportacions d'altres entitats i organismes de l'àmbit universitari i de la recerca, i d'entitats dedicades a la promoció i l'impuls de la llengua catalana: grup LAUDE, associacions de l'estudiantat universitari i Plataforma per la Llengua, entre d'altres.

Des del Departament de Recerca i Universitats es vol expressar el reconeixement i l'agraïment a totes les persones, entitats i organismes que han participat i col·laborat en tot aquest procés i que han fet possible el Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya.

F

Seguiment del Pla

Seguiment del Pla

Aquest Pla d'enfortiment de la llengua catalana té una gran complexitat de realització, atès que hi estan implicats tots els agents del sistema universitari i de recerca de Catalunya, als quals es crida a participar-hi, i hi ha un conjunt ampli d'objectius a assolir i d'actuacions per dur a terme. Cal, doncs, establir uns mecanismes que permetin ordenar adequadament el desenvolupament del Pla i fer-ne el seguiment.

Amb aquesta finalitat, quan el Pla sigui aprovat, es crearà una **Comissió de Seguiment**, que tindrà com a missió avaluar el grau d'acompliment del Pla, fer-ne un seguiment adequat mitjançant els indicadors que s'estableixin i proposar les millores que consideri convenients per al desenvolupament del Pla.

El Departament de Recerca i Universitats proposarà la composició d'aquesta Comissió, que ha de reflectir la pluralitat del sistema universitari i de recerca de Catalunya.

Annex

Dades estadístiques

Eix 1. La docència universitària en català

En totes les taules s'han exclòs els estudis de llengües i els interuniversitaris amb universitats estrangeres o no catalanes.

Grau

Graus amb 20 assignatures o més

Universitat	Nombre d'assignatures	Assignatures en català	Assignatures en castellà	Assignatures 3es llengües	% assignatures que es poden cursar en català	% assignatures que es poden cursar en castellà	% assignatures que es poden cursar en 3a llengua
UB	3762	3028	1198	489	80%	32%	13%
UAB	3392	2918	606	429	86%	18%	13%
UPC	3695	2744	1144	738	74%	31%	20%
UPF	2207	1079	645	1046	49%	29%	47%
UdG	1271	1140	427	545	90%	34%	43%
UdL	1659	1381	172	161	83%	10%	10%
URV	2385	2140	215	165	90%	9%	7%
UOC	1284	1146	984	72	89%	77%	6%
UVic-UCC	1156	1045	210	44	90%	18%	4%
URL	2672	1241	685	1038	46%	26%	39%
UIC Barcelona	951	255	507	212	27%	53%	22%
UAO	348	38	281	51	11%	81%	15%
Total	24782	18155	7074	4990	73%	29%	20%

Màster

Màsters amb 10 assignatures o més

Universitat	Nombre d'assignatures	Assignatures en català	Assignatures en castellà	Assignatures 3es llengües	% assignatures que es poden cursar en català	% assignatures que es poden cursar en castellà	% assignatures que es poden cursar en 3a llengua
UB	2538	905	1294	520	36%	51%	20%
UAB	175	104	4	68	59%	2%	39%
UPC	1814	576	527	840	32%	29%	46%
UPF	463	26	131	321	6%	28%	69%
UdG	230	177	108	100	77%	47%	43%
UdL	248	154	74	21	62%	30%	8%
URV	584	200	161	225	34%	28%	39%
UOC	914	824	511	11	90%	56%	1%
UVic-UCC	84	46	38	7	55%	45%	8%
URL	1181	137	408	639	12%	35%	54%
UIC Barcelona	154	27	51	90	18%	33%	58%
UAO	89	1	89	6	1%	100%	7%
Total	8474	3177	3396	2848	37%	40%	34%

Graus i màsters

Universitat	Nombre d'assignatures	Assignatures en català	Assignatures en castellà	Assignatures 3es llengües	% assignatures que es poden cursar en català	% assignatures que es poden cursar en castellà	% assignatures que es poden cursar en 3a llengua
UB	6300	3933	2492	1009	62%	40%	16%
UAB	3567	3022	610	497	85%	17%	14%
UPC	5509	3320	1671	1578	60%	30%	29%
UPF	2670	1105	776	1367	41%	29%	51%
UdG	1501	1317	535	645	88%	36%	43%
UdL	1907	1535	246	182	80%	13%	10%
URV	2969	2340	376	390	79%	13%	13%
Públiques	24423	16572	6706	5668	68%	27%	23%
UOC	2198	1970	1495	83	90%	68%	4%
UVic-UCC	1240	1091	248	51	88%	20%	4%
URL	3853	1378	1093	1677	36%	28%	44%
UIC Barcelona	1105	282	558	302	26%	50%	27%
UAO	437	39	370	57	9%	85%	13%
Total general	33256	21332	10470	7838	64%	31%	24%

Eix 3. El català en un context d'internacionalització

Alumnes que venen a les universitats catalanes mitjançant programes de mobilitat

Universitat	Nombre d'estades dels alumnes que venen		
	18-19	19-20	20-21
UB	2.117	1.875	554
UAB	3.963	3.131	763
UPC	1.384	1.314	675
UPF	1.886	2.036	559
UdG	363	368	122
UdL	422	381	88
URV	449	385	137
UOC	7	9	6
URL	1.341	1.417	439
UVic-UCC	466	431	122
UIC Barcelona	231	215	66
UAO	144	170	52
Total	12.773	11.732	3.583

Generalitat de Catalunya
Departament de Recerca i Universitats